

Ciepła, radości, porozumienia, pokoju!

Spółemowiec WARSZAWSKI

MIESIĘCZNIK WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPOŻYWCÓW

Rok 53 nr 12 (586)

WARSZAWA, grudzień 2015 r.

Cena 4, 50 zł (plus VAT)

VI Zjazd Krajowy KZRSS „Społem”

Nasze żądania

Nowa Rada Nadzorcza KZRSS „Społem” (pełny skład na stronie 5).

Po raz pierwszy w historii Zjazd Krajowy Społem przyjął swoje Stanowisko, adresowane do najwyższych władz kraju, Prezydenta RP, rządu i parlamentu. Jego przedmiotem jest obrona handlu polskiego, zgodnie z wnioskiem delegatów na jednym z zebrań regionalnych we wrześniu br. Oczywiście, jest to spowodowane stale narastającymi od ponad 25 lat zagrożeniami dla społemowskiego i rodzimego handlu oraz szkodliwą polityką handlową kolejnych rządów, preferujących faktycznie bogate koncerny międzynarodowe /pełny tekst na str.5/. Chyba, jak nigdy dotąd, zdecydowanie mocno zabrzmiały żądania społemowców wobec władz, wyrażane w wystąpieniach delegatów i ich uchwałach oraz w wystąpieniach programowych /fragmenty wystąpienia prezesa J.Rybickiego na str.4/.

Jednocześnie Zjazd, mimo różnic w poglądach dotyczących form współpracy spółdzielni na zewnątrz, zdemontował „jedność w różnorodności”, zwłaszcza w obliczu zagrożeń dla polskiego handlu i spółdzielczości. Delegaci wyjechali ze Zjazdu z poczuciem siły, wciąż dużego potencjału społemowskiego handlu, z poczuciem solidarności i potrzeby jednoczenia spółdzielni. Wybrano nową 16-osobową Radę Nadzorczą Związku, w której reprezentowane są poszczególne regiony, duże i małe spółdzielnie /pełny skład na str. 5/.

Obrady Zjazdu w nowoczesnym Ośrodku Jutrzenka w uzdrowisku Wieniec-Zdrój koło Włocławka, wcale nie kolidowały z pobytem tam kuracjuszy. Odbywały się

Dokończenie na str. 4

STANISŁAW TUNKIEWICZ przewodniczący Rady Nadzorczej KZRSS „Społem” – specjalnie dla „Społemowca Warszawskiego”

wielkich, konkurencyjnych, bogatych sieci. Prawo nie zabrania odbudowy centrali gospodarczej, ale na to potrzeba zgromadzenia niemałych środków, co wymaga czasu i konsekwencji w działaniu. Chociaż tegoroczna wspólna inwestycja w Kołobrzegu jest optymistycznym, budującym przykładem.

Mocno zabrzmiał głos Zjazdu, zawarty w przyjętym Stanowisku, adresowanym do najwyższych władz kraju o zmianę polityki handlowej na równoprawną, w której handel spółdzielczy będzie miał warunki rozwoju. Moim głównym celem na zewnątrz, jako przewodniczącego Rady Nadzorczej, będzie walka o sprawiedliwą politykę handlową, gwarantującą równoprawne warunki dla uczestników rynku, zaprzestanie preferencji dla obcych koncernów i ich wspierania w niszczeniu rodzimej przedsiębiorczości.

Już w I kwartale 2016 r. powinniśmy wraz z Zarządem rozpisac szczegółowe zadania w realizacji programu Związku na lata 2016-2020. Ustalić drogi i formy wdrażania jego w życie. Chcemy dla tego programu mobilizować wszystkie spółdzielnie społemowskie oraz gromadzić wokół nas sojuszników, fanów i przyjaciół Społem.

Liczymy przy tym na promocyjne wsparcie mediów, w tym prasy spółdzielczej i Społemowca Warszawskiego, za którego pośrednictwem składam wszystkim Czytelnikom i Spółdzielcom serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne.

Notował:
DARIUSZ GIERYCZ

Od Redakcji:

Prezes Stanisław Tunkiewicz jest absolwentem Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie na Wydziale Technologii Żywności. Od 1981 r. pracuje w PSS Olsztyn, początkowo jako kierownik piekarni, potem kierownik działu produkcji i od 1992 jako prezes PSS. Inicjator połączenia spółdzielni regionu Warmii i Mazur, a także wielu akcji charytatywnych, pomocy dla dzieci, młodzieży i niepełnosprawnych. Prezes Olsztyńskiego Klubu Piłki Ręcznej Traveland-Społem Olsztyn. W swojej karierze był m.in. radnym rady miasta Olsztyna. W 2010 r. został odznaczony przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, za działalność społeczną i zawodową.

Sejmik krakowski

Jak co roku, 21 listopada br. na Ogólnopolskim Sejmiku Spółdzielni Uczniowskich w Krakowie podsumowano rok pracy SU. Tym razem odbył się on w gościnnych progach Spółdzielczego Centrum Szkoleniowo-Konferencyjnego Optima przy ul. Malborskiej. Otwarcia Sejmiku w imieniu Rady Fundacji Rozwoju

Spółdzielczości Uczniowskiej dokonał Wiesław Wójcik – zastępca przewodniczącego Rady Fundacji witając przybyłych gości, instruktorów, opiekunów oraz młodych spółdzielców. Obrady poprowadziły wraz z prezesem Zarzą-

Dokończenie na str. 3

Tuż po zakończeniu obrad VI Zjazdu KZRSS Społem i pierwszym posiedzeniu nowo wybranej Rady Nadzorczej Związku poprosiliśmy jej przewodniczącego Stanisława Tunkiewicza na gorąco o pierwsze refleksje.

– Ze Zjazdu Krajowego wychodzą jako organizacja silna i świadoma swej doniosłej integracyjnej roli dla spółdzielni spożywców w kraju. Przyjęliśmy uchwałę programową na następne cztery lata, która zobowiązuje nas, Radę i Zarząd Związku do uczynienia naszej organizacji bardziej sprawnej i skutecznej. Tak, aby wykorzystać lepiej wielki 7-miliardowy potencjał zakupowy spółdzielni, aby poprawić sytuację ekonomiczną spółdzielni. Potrzebna jest do tego wnikliwa, profesjonalna analiza naszych potrzeb i możliwości w zakresie współpracy z partnerami zewnętrznymi, np. z PGS czy innymi organizacjami handlowymi.

Ważna rola przypada tu dla dużych spółdzielni, które wraz z Związkiem w swych regionach powinny efektywnie pomagać mniejszym spółdzielniom. Myślę nie tylko o fachowym doradztwie, analizach, ale o łączeniu spółdzielni w większe, co pozwoli zdobywać trwałą pozycję rynkową wobec

PSS Biała Podlaska

Piękna „Arenda”

W czwartek, 3 grudnia o godz. 9tej został otwarty dla klientów nowy sklep spożywczy Lux Arenda nr 10, jako szósty tego typu, należący do PSS Społem Biała Podlaska. Powstał on na miejscu dawnej społemowskiej pijalni piwa Arenda, a następnie „arendowanej” restauracji „Czardasz”. Obecnie obiekt został całkowicie przebudowany i adaptowany na cele sklepu spożywczego. Zakupiono nowoczesne i drogie wyposażenie. W powszechnej opinii pierwszych klientów, którzy tłumnie go odwiedzili, to obecnie najładniejszy sklep w Białej

Podlaskiej. Kto wie, czy to nie jest najpiękniejszy sklep społemowski w sieci LUX w całym kraju. W oczy bije jego nowoczesna sylwetka, wyraziste czerwone szyldy społemowskie i wytrny wejściowe na tle eleganckiej szaroczarnej fasady obiektu. A wieczorem rozświetlają się z obu stron budynku neony „Społem”.

Prezes białskiej spółdzielni Eugeniusz Mazur, w przeddzień otwarcia tej placówki, po 21 latach swojej pracy w spółdzielni

Dokończenie na str. 3

Komunikat MAH

W dniu 30 listopada 2015 r. obradowała Rada Nadzorcza Mazowieckiej Agencji Handlowej „Społem” Spółka z o.o. Na swym posiedzeniu Rada Nadzorcza zajmowała się następującą tematyką:

- wynikami ekonomicznymi Spółki na dzień 30 września 2015 r. na tle współpracy ze spółdzielniami i dostawcami,
- należnościami bieżącymi Spółki,
- planem inwentaryzacji rocznej w Spółce,
- planem pracy Rady Nadzorczej w 2016 roku.

Rada Nadzorcza Spółki wiele uwagi poświęciła omówieniu współpracy handlowej z udziałowcami MAH na bazie podpisanej umowy z Grupą MPT.

Z uznaniem przyjęła przyznaną statuetkę „Zorza” – srebrnego wyróżnienia dla Mazowieckiej Agencji Handlowej, którą odebrała pani Jadwiga Wójtowicz-Garwoła – prezes Zarządu MAH podczas VI Zjazdu Delegatów KZRSS „Społem”.

Projekt podatku od handlu

Stanowiska handlowców

Jak wiadomo, jednym z programowych postulatów PiS w kampanii wyborczej do parlamentu, dla sfinansowania jego projektów społecznych było obok podatku bankowego, wprowadzenie podatku od sklepów wielkopowierzchniowych. W obecnej wersji dotyczy on wszystkich firm handlowych i nosi tytuł podatek od handlu. Spotkał się on z krytyką nie tylko wielkich zagranicznych sieci, ale i organizacji zrzeszających polskich handlowców, w tym m.in. KZRSS Społem, Polskiej Izby Handlu i nowopowstałego Forum Polskiego Handlu. Stanowisko listopadowego VI Zjazdu KZRSS Społem publikujemy na str.5, zaś omówienie pozostałych poniżej. PIH i FPH uważają, że w dotychczasowej formule podatek dotknie najmocniej polskie firmy handlowe.

Po konsultacjach możliwe są zmiany w projekcie ustawy o podatku od sklepów wielkopowierzchniowych – powiedział 2 grudnia PAP szef Komitetu Stałego Rady Ministrów min. Henryk

Dokończenie na str. 3

Hala Mirowska

Listopadowe spotkania w „Społem” WSS Śródmieście to niewątpliwie kultywowany w Spółdzielni Dzień Seniora. Dzień Seniora obchodzony jest w kilku wariantach na poziomie globalnym i lokalnym. Wszystkie dni przypominające nam o ludziach w podeszłym wieku mają jednak wspólny cel – kształtowanie postrzegania osób starszych oraz podejmowanie wszelkich działań mających na celu zapewnienie im godnego życia.

Tegoroczne obchody rozpoczęły się już 10 listopada br. na spotkaniu Koła Spółdzielczyń, gdzie gościnnie wystąpiły i zaprezentowały swoje prace plastyczne dzieci z Przedszkola „Wiślana Kropelka”. Dzieci wręczyły obecnym na spotkaniu laurki „Życzenia dla Seniora”, świetnie odnajdując się w Ich gronie. To zderzenie poko-

czenie lęków starości jest pożądanym, a rozwiązań należy szukać aktywnie. „Starość to zadanie”, a zadanie kojarzy się z aktywnością i poczuciem sensu życia, który człowiek musi znaleźć na tym etapie życia. „Starzenie się nie jest złem, któremu trzeba się podporządkować, jest powołaniem, na które trzeba umieć odpowiedzieć”. Trudne doświadczenia należy przyjąć z pokorą, wyciągnąć wnioski i iść do przodu. Papież przewidywał również wyzwania naszych czasów: „W miarę jak wzrastać będzie średnia długość życia, a w konsekwencji także liczba ludzi starszych, coraz bardziej konieczne będzie krzewienie kultury, która akceptuje i ceni starość, a nie spycha jej na margines społeczeństwa”.

Człowiek nie jest gotowy na starość, na własną starość, również na opiekowanie się starym rodzicem. Najczęściej młodzi ludzie są bezrad-

Z ostatniej chwili

Nowa Prezydent MZS

Wzwiązku z rezygnacją dotychczasowej prezydent Międzynarodowego Związku Spółdzielczego Pauline Green, Zgromadzenie Ogólne MZS obradujące w tureckiej Antalyi, wybrało na nową prezydent MZS Monique F. Leroux z Kanady. Serdecznie gratulujemy!

Międzynarodowy Związek Spółdzielczy z siedzibą w Genewie, założony w 1895 r. w Londynie, zrzesza obecnie 251 organizacji członkowskich z 94 krajów, reprezentujących ponad miliardową rzeszę spółdzielców na całym świecie!

Felieton obywatelski

Drzewiej bywało tak, że w kilku punktach stolicy na 10 dni przed wigilią pojawiło się po kilka, czasem po kilkanaście straganów z przeróżnymi pamiątkami pasującymi do Świąt Bożego Narodzenia: wycinanki Zofii Stryjeńskiej, bombki na choinkę, kalendarzyki z motywami ludowymi, wata ozdoba, śmieszne zabawki dla maluchów, rękawiczki i szaliki udzierniane przez pracowite góralki z prawdziwej owczej wełny spod samiuśkich Tater, nalewki z orzechów i śliwek przygotowane przez gazdów w zaawansowanym wieku, rozgrzewające w mroźne dni. Oczywiście, można było kupić jak rary-

slowe, jak choćby Biedronka czy Lidl. Wszystkie umieszczają w witrynach, na wystawach, na drzwiach, na specjalnych tablicach gorące życzenia świąteczne i serdecznie polecają, oczywiście po obniżonych cenach całe „gamy” różnych wspaniałości na prezenty: dla dziecka, dla wnuczka, dla babci i dziadka, dla rodziców, dla cioci, wujków i kuzynów, dla dziewczyny, dla chłopaka, dla narzeczonej, dla żony itd. Wszak każdy lubi otrzymywać prezenty, ale również wielu (niżej podpisany też) lubi dawać prezenty swoim bliskim. Człowieka ogarnia wtedy swoista satysfakcja, a szczególnie kiedy prezent jest trafiony...

Od końca listopada tego roku w ogromnym tempie rosną kiermasze

Kiermasze świąteczne

tas bardzo pyszne serki owece, które po ciężkich bojach z unijnymi urzędnikami mogą nasi górale sprzedawać w każdym państwie Unii Europejskiej. I są wcale nie gorsze niż większość – zresztą pysznych – serów francuskich, nota bene jadalnych głównie na deser.

Od dobrych 12-15 lat świąteczne kiermasze zaczęły stopniowo działać coraz wcześniej i z większym rozmachem. Trzy, cztery lata temu przeistoczyły się w wielkie komercyjne imprezy, dla których Święta Bożego Narodzenia są znakomitym pretekstem, by zwiększyć sprzedaż na prezenty gwiazdkowe, dla Ew i Adamów, do worków dla Mikołajów – na których z utęsknieniem czekają tysiące dzieci. Na skalę przemysłową prowadzą handel świąteczny wszelkie zagraniczne supermarkety i sieci han-

Warszawy. Wszak najpierw przekonano ludzi, że muszą wzajemnie obdarować się z okazji świętego Mikołaja, który to dzień przypada 6 grudnia, jakby ktoś zapomniał. Stąd od 25. 26 listopada trwają na dobre imprezy mikołajkowe nazywane w mediach mikołajkowym szaleństwem lub obywatelskim obowiązkiem podarowania bliskim stosownego prezentu. Jego koszt zależy od grubości portfela...A najbardziej się cieszą dzieci i handlowcy.

Świąteczne i mikołajkowe kiermasze zorganizowano w każdej dzielnicy Warszawy. Jarmark bożonarodzeniowy na Placu Wilsona zaczął funkcjonować już od 27 listopada, a zostanie zakończony 23 grudnia br. Warszawski jarmark świąteczny zimowy usytuowany przed

stadionem narodowym kipi handlowym życiem też w podobnym terminie. Mniejsze lub większe kiermasze lub jarmarki z rozlicznymi prezentami i... markową żywnością, a także produktami ekologicznymi rozlokowały się m.in. na Ursynowie, na Woli i oczywiście – jak od lat – na Starym Mieście. Plac przed Pałacem Kultury i Nauki też skusił kiermaszowców i jarmarkowców – wszak tuż obok jest kilka dworców – wielu podróżników choćby z ciekawości tu przyjdzie i... zakupi co go zainteresuje

Jak co roku przeszedłem się od Placu Zamkowego aż do redakcji Społemowca Warszawskiego na Nowym Świecie w pobliżu skrzyżowania z ul. Ordynacką, żeby popatrzeć jak na Królewskim Szlaku – było to 3 grudnia br. – idą przygotowania do Mikołaja i do Świąt Bożego Narodzenia. Pierwsze mieszane uczucie to duże oszczędności Ratusza na prądzie elektrycznym. Głównie latarnie uliczne skromnie udekorowano czymś w rodzaju siwego parasola z paroma kolorowymi lampkami. W kilku miejscach – koło hotelu Bristol – stały 3-4 metrowej wielkości imitacje paczek z podarkami, albo wielkie bombki, pod którymi się przechodziło maszerując ulicą.

Zdecydowanie wyróżniał się Plac Zamkowy – uwagę wszystkich przyciąga stylizowana na stożek choinka blisko 30 metrowej wysokości – odpowiednio udekorowana bombkami i wielgachnymi cukierkami. Wokół choinki leżało artystycznie ułożonych kilkanaście kolorowych paczek wielkiego formatu – były zamknięte, ale ponoć znajdowały się w nich atrakcyjne prezenty. Stojące obok dzieci czyniły zakłady co w nich jest i kto je otrzyma? Nie ukrywam, że ja też byłem ciekawy...

JERZY WOJCIEWSKI

Dzień Seniora

ni, ponieważ nie rozumieją starości, innej dynamiki życia i reagowania na wiele spraw. Trzeba ludziom stwarzać takie miejsca, w których oni będą się czuli użyteczni, potrzebni, będą mogli się samorealizować. Zachodzi także potrzeba dialogu międzypokoleniowego, wzajemnej zależności i niecodziennej solidarności między różnymi pokoleniami. „Starość jest takim czasem, w którym wszystko zmierza ku temu, żeby lepiej pojąć sens życia i zdobyć mądrość serca”.

leń to niewątpliwie wspaniała lekcja szacunku dla ludzi starszych.

Kulminacją obchodów Dnia Seniora było jednak spotkanie w dniu 30 listopada br., które otworzyła Prezes Anna Tylkowska. Doceniając rolę Seniorów, ich dorobek życiowy i ogromne zaangażowanie, corocznie od wielu już lat Spółdzielnia Śródmiejska organizuje spotkanie przy słodkim poczęstunku, rozmowach i muzyce.

Koleżanka Danuta Bogucka żyła wszystkim Spółdzielcom należącym do grona seniorów: zdrowia, uśmiechu i radości dnia codziennego, uznania i szacunku od najbliższych, pogody ducha oraz wszelkiej pomyślności. Skierowała także do zebranych wystąpienie pt. „Starzenie się nie jest złem”, opatrzone cytatami Jana Pawła II kierowanymi do osób starszych. Obecnie w życiu obserwujemy dwa oblicza starości: między rezygnacją, a wyzwaniem. Starość jest najtrudniejszym doświadczeniem w rozwoju człowieka. Społeczeństwo postrzega seniora jako osobę, która ma już życie za sobą. W życiu codziennym emeryt musi nieustannie z czegoś rezygnować. Panuje przekonanie, że każdy człowiek ma prawo do szczęścia, ale już w takim potocznym myśleniu brakuje prawa do szczęścia dla człowieka starszego.

Jan Paweł II często mówił: „Nie lękajcie się”. Każdy sposób na zwal-

W trakcie spotkania wyświetlony został film „Społem” – Znakomita firma z tradycjami. Prezes Anna Tylkowska słowem wprowadzenia w swą wypowiedź nawiązała do VI Zjazdu Krajowego Związku Rezyzyjnego Spółdzielni Spożywców „Społem”, który odbył się w dniach 17-18.11.2015 r. Obecni podziwiać mogli także prace konkursowe wykonane z okazji Dnia Seniora przez dzieci z przedszkola „Smyki z Wyki” i „Wiślana Kropelka”.

Część artystyczną uświetniła swoim występem Julia Karlova-Suracka. W Jej repertuarze znalazły się m.in. takie utwory jak: „Powróćmy jak za dawnych lat”, „Miłość Ci wszystko wybaczy”, „Niebieska chusteczka”, „Tango Milonga”, „Odrobina szczęścia w miłości”. Utwory opatrzone były ciekawymi komentarzami oraz przeplatane wspomnieniami i anegdotami z życia wykonawczyni. Kończąc swój występ artystka wykonała utwór „Time to say good bye”, po którym owacjom na stojąco nie było końca.

Na zakończenie prezes Anna Tylkowska i przewodnicząca Cecylia Przedpeńska podziękowały wykonawczyni za występ, a zgromadzonym za miłą atmosferę. Złożyły życzenia ciepłych, rodzinnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia.

Tekst i foto: DANUTA BOGUCA

Z KART HISTORII

70 lat temu, w 1945 roku w San Francisco odbywała się konferencja założycielska Organizacji Narodów Zjednoczonych. Nastroj był podniosły, gdyż światowej sławy polski pianista o żydowskich korzeniach, Artur Rubinstein, grał koncert przed moznymi i zwycięzcami II Wojny Światowej. Na scenie wisały flagi państw całego

Wyczyn Rubinsteina

świata. Ale bohaterkiej polskiej flagi nie było, mimo że tysiące naszych żołnierzy walczyło po stronie alianckiej ponosząc śmierć. Brak flagi dostrzegł Rubinstein i ogarnęła go wściekłość i furia... Nagle wstał z krzesła i zamiast grać dalej powiedział: ...zagram hymn mojego narodu... który pierwszy chwycił za broń i przeciwstawił się złu. Ja tego nie mogę tolerować. Ja wam zagram hymn polski. Proszę wstać! I popłynęła wzniosła, chwytająca za gardło melodia Mazurka Dąbrowskiego spod mistrzowskich dłoni Artura Rubinsteina. Kiedy zakończył, został nagrodzony długotrwałymi brawami. Jedni bili brawa za wyjątkowo wspaniałe wykonanie polskiego hymnu. Inni za niebywałą odwagę i demonstrację swojego przywiązania do Polski.

Ale radziecka delegacja, której przewodził minister spraw zagranicznych Władysław Molotow, zmuszona przez Rubinsteina do powstania w czasie hymnu niepodległej Polski, nie kryła wściekłości. Taka samowolna zmiana programu światowej konferencji, jakiej spontanicznie i ostentacyjnie dokonał jeden z najwybitniejszych pianistów XX wieku odbiła się szerokim echem w świecie. Liczni mężowie stanu, którzy przybyli do San Francisco na czele z prezydentem Stanów Zjednoczonych – Harrym Trumanem, znali Artura Rubinsteina jako wirtuoza fortepianu, genialnego wykonawcę utworów Chopina, Mozarta, Brahmsa czy Beethovena. Z wieloma wielkimi politykami oraz z niektórymi koronowanymi głowami się przyjaźnił. Ale Maestro Rubinstein, dziecko biednej łódzkiej ulicy, które zrobiło wspaniałą karierę w największych salach koncertowych świata – czuł się przede wszystkim niezłomnym polskim patriotą. Dlatego w San Francisco wygarnął światu, w tym wielu swoim przyjaciółom, co sądzi o ich nikczemności, którą dziś zwie się

eufemistycznie – poprawnością polityczną – oraz o uległości wobec nienasyconego Stalina.

Artur Rubinstein urodził się 28 stycznia 1887 roku w Łodzi, gdzie dziadek próbował coś ugrać w tej ziemi obiecanej. Nie wiadomo co mu się udało osiągnąć. Natomiast dochował się ośmiu córek i dwóch synów. Najstarsza z córek dziadka była mamą Artura. Oboje dziadkowie od strony ojca zginęli w Powstaniu Styczniowym. Opowieści o nich, polskich patriotach z żydowskimi korzeniami zafascynowały dorastającego Artura. Zaczął czytać różne książki z historii Polski, bardzo zżył się z bohaterami powieści Henryka Sienkiewicza i Juliusza Verne. Pasjonowały go życiorysy sławnych ludzi.

Często pytano A. Rubinsteina na ile identyfikował się z żydowskimi korzeniami? Zawsze byliśmy dumni ze swojego pochodzenia, odpowiadał. Ale kulturowo on i jego rodzina identyfikowała się z Polską. On i jego rodzeństwo byli wychowani w duchu polskim.

Jako „cudowne dziecko” zadebiutował przy fortepianie mając zaledwie siedem lat, a dopiero później zaczął uczęszczać do szkoły. Jako 13 latek zagrał w Berlinie koncert odnoszący wielki sukces. Potem były kolejne udane koncerty w Hamburgu, Dreźnie i w warszawskiej Filharmonii u Emila Młynarskiego.

Artur Rubinstein przez długie lata przyjaźnił się z Karolem Szymanowskim. Często spędzał czas w jego rodzinnym majątku – Tymoszwówce. Był najważniejszym popularyzatorem jego utworów. Często mawiał: małą część życia spędziłem w kraju, ale wszystko co polskie ma dla mnie nieodparty urok... Do końca życia kochał miasto swojego dzieciństwa – Łódź i Warszawę...

JERZY WOJCIEWSKI

Dystrybutor Alkoholi Krajowych i Importowanych

OFERUJEMY

- wódki czyste
- wódki gatunkowe
- wermuty
- whisky
- brandy
- honiaki
- lihiery
- wina
- piwa
- i inne

Gwarantujemy największy wybór alkoholi krajowych i importowanych, wysoką jakość i konkurencyjne ceny

CENTRALA: 05-300 Mińsk Mazowiecki, Chociszewska Stojecka 11A; tel: 25 759 33 63; faks: 25 756 68 83;
e-mail: PD.Minsk@eurocash.pl

ODDZIAŁ: 06-100 Pułtusk; ul. Nosielska 6; tel: 23 692 32 59; fax: 23 692 53 19

Wesołych Świąt

Projekt podatku od handlu

Dokończenie ze str. 1

Kowalczyk (PiS). W grę wchodzi m.in. uzależnienie podatku od obrotów takiego sklepu, a nie od powierzchni. Jak podaje portal biznes.pl, minister poinformował, że 2 grudnia odbyło się w Sejmie spotkanie zorganizowane przez parlamentarny zespół ds. przedsiębiorczości, z udziałem posłów i handlowców. „Uwagi polegają na tym, by albo całkowicie odejść od kryterium powierzchni sklepu wielkopowierzchniowego i uzależnić podatek tylko od wysokości obrotów. Druga uwaga – jeśli zostaje powierzchnia, to powinna być wyższa – np. 400 m kw. W naszym projekcie jest 250 m kw.” – podkreślił Kowalczyk.

Stanowiska handlowców

„Kolejna kwestia – to odejście od jednolitej stawki 2-proc. na rzecz stawki progresywnej. To pozostaje do uzgodnienia, by uzyskać cel fiskalny” – dodał Kowalczyk powiedział, że konsultacje mają być przeprowadzone w grudniu. „Jeśli będziemy gotowi w grudniu, to w styczniu projekt trafiłby na posiedzenie rządu.

Jeśli zapadnie decyzja, że przyspieszamy, to gotowy w grudniu projekt możemy przekazać posłom” – zaznaczył. Według ministra nie zapadła jeszcze decyzja, czy projekt będzie poselski, czy rządowy. Jak dodał, obecnie nad projektem pracuje on i resort finansów.

Autorzy projektu podkreślają, że nowa ustawa ma ograniczyć potencjalny transfer zysków osiągniętych ze sprzedaży detalicznej na terenie kraju przez duże koncerny. W wielu przypadkach – ich zdaniem – wielkie sieci handlowe mają obecnie możliwości unikania płacenia podatku dochodowego. Przykładowo, wykazują straty podatkowe, by nie płacić podatków dochodowych, a zyski faktycznie transferowane są do innych państw.

Nowy podatek, według PiS, ma również przeciwdziałać ekspansji zagranicznych sieci handlowych, które dysponując środkami i odpowiednim know-how potrafiły szybko podporządkować sobie rynek handlu detalicznego w Polsce. PiS przekonuje w uzasadnieniu projektu, że sklepy wielkopowierzchniowe w Polsce są obecnie realnie mniej obciążone podatkami niż ich mniejsi, detaliczni konkurenci.

Spółdzielnie uczniowskie

Dokończenie ze str. 1

du FRSU Anną Bulką, członkinię SU Karmelka z Lubartowa; Justyną Cienich i Karoliną Borówka

Wśród zaproszonych gości powitano m.in. dr Marcina Kwietnia – przedstawiciela Krajowej Rady Spółdzielczej, Aleksandra Skalbmierskiego – przewodniczącego Ogólnopolskiej Rady Spółdzielni Uczniowskich, Andrzeja Jancy – przedstawiciela Małopolskiego Kuratorium, Jana Czesaka – przewodniczącego Rady Nadzorczej Krakowskiego Banku Spółdzielczego i Józefa Nasiadkę – wiceprezesa Zarządu tego Banku, redaktorów naczelnych: Tadeusza Krasuskiego z Kuriera Spółdzielczego i Dariusza Gierycza ze Spółemowca Warszawskiego, Genowefę Zapasek – dyrektora Delegatury Regionalnej Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy, Kazimierę Wawro – prezesa Spółdzielni Handlowo-Produkcyjno-Usługowej WAWEL.

Na początku spotkania odczytano listy Piotra Huziora – pełnomocnika KRS na województwo małopolskie oraz Zarząd KZRSS Społem.

Następnie prowadzące oddały głos zaproszonym gościom, którzy zyczeli uczestnikom owocnych obrad oraz podkreślali rolę i znaczenie spółdzielczości uczniowskiej w Polsce. Na zakończenie wystąpił gość Aleksandra Polit z Firmy „LOGOS” poinformowała o prowadzonych badaniach w ramach projektu „Spółdzielczość uczniowska jako instrument wzmacniania postaw przedsiębiorczych oraz obywatelskich wśród młodzieży” i zachęcała opiekunów i instruktorów oraz członków spółdzielni uczniowskich do uczestnictwa w nich.

W kolejnym punkcie programu Bronisław Biś wygłosił okolicznościowy referat pt.: „115 lat spółdzielczości uczniowskiej w Polsce”. Referat zawierał krótki przegląd najważniejszych wydarzeń związanych z powstaniem spółdzielczości i jej rozwojem. Mówił także o przyszłości i perspektywach rozwoju na najbliższe lata.

Stanowisko PIH

„Naszym zdaniem, nie powinno być kryterium metrażowego. Podatkiem objęte powinny być również sklepy internetowe” – powiedział 26 listopada na konferencji prasowej prezes PIH Waldemar Nowakowski. Powinien on chronić niezależnych detalistów w Polsce. Jeśli jednak ten podatek będzie źle skonstruowany, to zamiast pomóc, może zniszczyć małe i średnie przedsiębiorstwa handlu detalicznego – to wniosek Polskiej Izby Handlu po nadzwyczajnym posiedzeniu Zarządu i Rady Izby.

Postulaty Polskiej Izby Handlu obejmują m.in. to, że kryterium opodatkowania powinien być tylko obrót realizowany w handlu detalicznym na jeden numer NIP. Podatek powinien być progresywny – uzależniony od wielko-

ści obrotu generowanego przez podmiot prowadzący sprzedaż detaliczną. Podatek ten powinien obejmować również handel internetowy, aby nie wytworzył nieuczciwej dysproporcji.

Można spodziewać się, że duże sieci – wykorzystując swoją pozycję negocjacyjną – będą wywierać presję na producentów, aby to oni „sfinansowali” ten podatek. Producenci z kolei podniosą ceny wszystkim, włączając w to małe sklepy. Oznacza to wzrost cen dla konsumentów. Wielu z konsumentów nie stać natomiast na wyższe ceny podstawowych artykułów. Przez ten podatek może zatem wzrosnąć popyt na tańsze produkty marek własnych wielkich sieci. Stracą na tym nie tylko polscy detalisci, ale i polscy producenci. Efektem wprowadzenia tego podatku może być zatem zarówno inflacja, jak i wzrost bezrobocia – wskazuje Waldemar Nowakowski, prezes Polskiej Izby Handlu.

Postulaty FPH

Podobną ocenę formuluje Forum Polskiego Handlu, które swe stanowisko ogłosiło dzień wcześniej, 25 listopada. „Pragniemy wskazać, że dotychczas proponowane, a dostępne w internecie projekty podatku w prezentowanych wersjach nie ochronią, naszym zdaniem, krajowych przedsiębiorców” – mówił na konferencji w środę prezes FPH Mirosław Podeszwick. Zdaniem FPH proponowana zmiany ugodzą przede wszystkim w małe i średnie rodzime przedsiębiorstwa.

Kolejnym punktem programu były prezentacje multimedialne przedstawiane przez SU „Wyrwigrosz” z Lublińca. Spółdzielnia pochwaliła się swoją historią i działalnością bieżącą oraz tym, że została zaproszona do udziału w filmie, który można obejrzeć na stronie <http://katowice.tvp.pl/22289320/wspolpracasie-oplaca>. Następnie bardzo ciekawe prezentacje przedstawiły członkowie SU „Sesamik” z Kojszówki i SU „Libra” ze Stasiówki. Na zakończenie cyklu prezentacji uczestnicy Sejmiku mieli okazję zapoznać się z działaniami SU w województwie świętokrzyskim, które zaprezentowała Anna Kotwica długoletni opiekun i instruktor Świętokrzyskiej Rady SU.

W kolejnym punkcie programu nastąpiło uroczyste nadanie tytułu „Przyjacieli

Sejmik krakowski

spółdzielczości uczniowskiej” dla Krakowskiego Banku Spółdzielczego oraz Aleksandry Wawro.

Anna Bulka wyjaśniła, że wyróżnienie zostało ustanowione dla uczczenia 115-lecia powstania pierwszej spółdzielni uczniowskiej w Polsce i będzie przyznawane cyklicznie dla osób i instytucji, które szczególnie wyróżniają się we współpracy ze spółdzielniami uczniowskimi. Zarząd FRSU przy tej okazji postanowił szczególnie podziękować za wkład w rozwój spółdzielczości uczniowskiej Janowi Czesakowi. Został mu wręczony puchar, na którym wygrawerowano słowa Fernando Floresa: „Wspaniała praca jest wykonywana przez ludzi, którzy nie boją się być wspaniali”.

Z okazji 115-lecia SU zostały także wręczone przez Jana Czesaka i Aleksandra Skalbmierskiego odznaczenia spółdzielcze dla zasłużonych opiekunów i instruktorów spółdzielni uczniowskich.

Następnie Anna Bulka przedstawiła inicjatywę i działania FRSU realizowane w 2015 roku. Zachęcała do odwiedzania strony internetowej www.frsu.pl, aktywności na FB i uczestnictwa w projekcie „Spółdzielczość uczniowska jako instrument wzmacniania postaw przedsiębior-

czych oraz obywatelskich wśród młodzieży”.

Marcin Kwiecień opowiedział o działaniach podejmowanych przez KRS, m.in. poprzez wsparcie przez dorosłe spółdzielnie w zakresie zaopatrywania sklepików szkolne w towary, spełniające wymogi Rozporządzenia, które obowiązuje od 1 września 2015 r.

Wiesław Wójcik – przewodniczący Jury Konkursowego odczytał protokół i ogłosił laureatów Konkursu: „Na Najlepszą Spółdzielnię Uczniowską w Kraju o Puchar Krajowej Rady Spółdzielczej” pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej i wspólnie z Marcinem Kwietniem (członkiem jury) wręczył puchary i dyplomy uczestnictwa łącznie dla 15 SU.

Przyznano puchary za: – pierwsze miejsca dla: SU” Szarotka”

– drugie miejsca dla: SU „Karmelka” z Gimnazjum Nr 2 Lubartowie, SU „Ekonomik” z Zespołu Szkół Zawodowych Nr 4 w Ostrołęce, – trzecie miejsca dla: SU „Sesamik” ze Szkoły Podstawowej w Kojszówce i SU „Zorza” z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Giebułtowiu.

Wyróżnienia w postaci dyplomu wręczono m.in. SU „Rockefeller” z Zespołu Szkół Ekonomicznych Nr 2 w Krakowie / pod patronatem HS Jubilat/ i SU „Balbinka” ze Szkoły Podstawowej w Imielinie. Następnie Wiesław Wójcik odczytał protokół jury z Konkursu „Zdrowa Przyroda – Zdrowa Żywność – Zdrowy Człowiek” i wspólnie z Marcinem Kwietniem dokonali wręczenia pucharów i dyplomów.

Przyznano dwa pierwsze miejsca dla: SU” Szarotka” działającej w Zespole Szkół Jordanowie i SU „Zorza” z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Giebułtowiu, drugie miejsce dla SU „Sesamik” ze Szkoły Podstawowej w Kojszówce, trzecie miejsce dla SU „Grosik i Kapslelek” z Zespołu Szkół Nr 1 Suchej Beskidzkiej.

Opr. DG

PSS Biała Podlaska

Piękna „Arenda”

Dokończenie ze str. 1

przyznał, co odnotowały miejscowe media, że jest to pierwszy w tym czasie powstały całkowicie nowy sklep spożywczy, kosztował ponad 2 mln zł. Dziękował wykonawcom z Białbudu i przedstawicielom wielu firm oraz spółdzielcom przygotowującym sklep, który działając przy ul. Piłsudskiego, obok urzędu miejskiego i centralnego placu Wolności, ma być wizytówką spółdzielni. Przyznał, że 435 mkw. powierzchni sprzedawczej i ponad 550 mkw. całkowitej naraża PSS na podwyższone podatki. Atrakcją sklepu jest jego lokalizacja przy dużym parkingu obok ul. Ks. Z. Bienkowskiego.

Małgorzata Kochnio, kierowniczka 16-osobowej załogi Lux Arenda, powiedziała dziennikarzom, że samoobsługowy sklep znacznie działałoby od promocyjnych cen na drób i mięso. Na klientów będzie czekała garmażerka z potrawami na gorąco, czyli naleśnikami i pierogami. Załoga będzie nawet rozbijać mięso na kotlety, mleć i piec mięso i pakować próżniowo wędlinę. Klienci mogą wypić tam herbatę i kawę z ekspresu. Lux czynny będzie codziennie w godz. 7-20.

I rzeczywiście, w dniu otwarcia mieszkańcy Białej Podlaskiej tłumnie oblegali stoiska i kasy nowej placówki, korzystając masowo z promocji i degustacji. Dawno nie widziałem takich kolejek w sklepie! Okazały tort dla klientów zniknął w ciągu niewiele minut. Częstowano się wędlinami i wyrobami garmażeryjnymi, m.in. wyborną gorącą kaszanką, kielbasami z firmy Lipsko, sałatkami, kanapkami i pieczywem własnego wyrobu PSS, sokami Hortexu, kawą gratis itd. Wśród promocji największym powodzeniem cieszyły

się ciwarki kurczaka po 2,84 zł, kanapki dla uczniów po 3,80, karkówka po 9,68, ser rycki po 18,85, masło roślinne po 1,95, wedlowskie ptasie mleczko po 9,99 i czekolady Alpen Gold po 1,99.

Prezes Eugeniusz Mazur z dumą pokazywał nowoczesne włoskie lamy chłodnicze, które umożliwiają lepszą ekspozycję towaru /nie odbijają światła/ oraz dostęp do niego dla załogi i klientów. Novum są kąciki kawowy i gastroinomiczny, ale na razie oblegane przez klientów, więc niedostępne bez kolejki. Widać, jak każdy szczegół urządzenia placówki jest przemyślany i zaplanowany w trosce o klienta i załogę. Podobnie jest w innych sklepach, w tym w znakomitym sklepie firmowym PSS przy ul. Brzeskiej, który opiszę później.

Mimo wielkiego ruchu, kierowniczka Małgorzata Kochnio poświęciła nam kilka minut. Ma 32-letni staż pracy w spółdzielni, w tym 19 lat na stanowisku kierowniczym. Będzie dzielić się bogatym doświadczeniem z załogą, wśród której na 16 osób 11 to nowe pracownice. Jej zastępczyniami są dwie Wioletty – Ciok i Borysiuk. Liczą m.in. na stałych klientów, okolicznych mieszkańców i pracowników biur i firm.

Czują na sobie ciężar odpowiedzialności za pomyślność społemowskiego handlu na trudnym lokalnym rynku i wobec oczekiwań prezesa i władz spółdzielni. Ubrane w jednolite stroje żółto-czerwone, zapewniają, że nie zawiodą i dołożą wszelkich starań, by była to przodująca wśród 12 innych, placówka białskiej PSS. Tego im z całego serca życzymy.

Tekst i foto: DARIUSZ GIERYCZ

FINLANDIA FROST

SMAK PÓŁNOCY

Skrzystaj z potencjału, jaki niesie Finlandia® FROST. Potwierdził go nasz konsument w przeprowadzonych badaniach:

- 42 70% uznało, że jej smak jest doskonały i zakupiłby ten produkt.
- Wyjątkowo orzeźwiający owocowy smak i niska zawartość alkoholu (25% obj.) pozwolą zbyć nową, coraz większą grupę poleśńskich młodych konsumentów ceniących łatwiejsze owocowe trunki.
- Oryginalny kształt butelki, który został szczególnie wysoko oceniony przez młodych poleśńskich konsumentów sprawia, że produkt zdecydowanie wyróżnia się na półce i przyciąga uwagę.

* Źródło: badania przeprowadzone przez: Opinie.pl RECEPTION RESEARCH SERVICES, listopad 2013 r., Smak: TRAGON CORPORATION, 2013.

Źródło: Opinie.pl, www.opinie.pl, www.polskispolecznosc.pl | www.finlandia.com
© 2013 Finlandia, Finlandia and Finlandia Frost are registered trademarks. All rights reserved.

Opr. Red.

● VI ZJAZD KRAJOWY KZRSS „SPOŁEM” – 17-18 XI 2015 ●

Dokończenie ze str. 1

w wielkiej sali konferencyjnej ze sceną, na której zasiadło prezydium, wybrane w składzie: przewodnicząca Anna Tylkowska z WSS Śródmieście, wiceprzewodniczący Mieczysław Dąbrowski z PSS Białystok i Adam Sosnowiec z PSS Bochnia, sekretarz Krystyna Klunder z PSS Tuchola. Do prezydium zaproszono też prezesa Zarządu Związku Jerzego Rybickiego i jego zastępcę Ryszarda Jaśkowskiego.

Zanim jednak 18 listopada br. rozpoczęły się oficjalne obrady, to w przeddzień 17 listopada wieczorem, przed uroczystą wspólną kolacją, delegaci spotkali się, by obejrzeć ciekawą prezentację filmową o działalności spółdzielni Społem i ich Związku, wysłuchać znakomitego koncertu chóru z PSS Biała Podlaska oraz przyjąć szereg wyróżnień za działalność w różnych kategoriach. Były to m.in. statuetki i dyplomy za najlepszą sprzedaż towarów marki własnej Społem, za inwestycje, w tym budowę ośrodka Zorza w Kołobrzegu, propagowanie sklepów LUX, programu Eleganza, barów mlecznych, spółdzielni uczniowskich, produkcji piekarskiej, działalności społeczno-kulturalnej.

Wyróżnieni spółdzielcy za budowę Ośrodka „Zorza”.

Osobno wręczono odznaczenia Za Zasługi dla Spółdzielczości oraz resortowe medale za zasługi dla gospodarki narodowej. Listę odznaczonych zamieści strona internetowa Związku www.kzrss.spolem.org.pl.

CZĘŚĆ OFICJALNA

Oficjalne obrady poprzedził hymn spółdzielczy w wykonaniu chóru z PSS Biała Podlaska. Potem przewodnicząca Zjazdu Anna Tylkowska powitała delegatów i gości, w tym m.in. prezesa Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej Alfreda Domagalskiego i przewodniczącego Sekcji Handlu, Usług i Bankowości NSZZ Solidarność Alfreda Bujarę oraz szefów agencji handlowych Społem, w tym prezesa MAH Jadwigę Wójtowicz-Garwoła. W Zjeździe wzięło udział 272 delegatów na 325 wybranych, tj. 83,7 proc. Wysłuchali oni następnie wystąpienia w uzupełnieniu wcześniej wysta-

J. Rybicki w rozmowie z A. Tylkowską i B. Różyckim.

Nasze

Wśród odznaczonych: S. Tunkiewicz, A. Tylkowska i M. Zapal.

/.../ Szanowni Delegaci.

Spółdzielczość spożywców „Społem” to jedna z najstarszych branż spółdzielczych w Polsce. Jednocześnie to niezależna jeszcze polska sieć handlowa o ugruntowanej pozycji na rynku, potrafiąca niezawodnie działać w każdych warunkach. Żadna organizacja handlowa w kraju nie ma tak bogatej przeszłości i tradycji służenia ludziom w różnych okresach historii Polski, poczynając od zaborów, okresu wojen i powojennej odbudowy, w gospodarce niedoborów, stanie wojennym i w okresie przemian ustrojowych.

Nasza umiejętność twórczej pracy w każdych warunkach nie oznacza, że jesteśmy obojętni na to co dzieje się w polityce społeczno-gospodarczej, kształtowanej przez rządzących. Poczynając od specustawy z 1990 roku, przez całe 25- lecie Państwo nie ma wizji dotyczącej spółdzielczości, nie ma sprawiedliwej polityki handlowej, stwarzającej równe szanse dla polskich podmiotów w konkurencyjnej grze z silnymi, wspomaganiymi różnymi sposobami zagranicznymi koncernami handlowymi. W minionym czteroleciu mieliśmy kolejne próby instrumentalnego traktowania spółdzielczości, próby osłabiania jeżeli nie unicestwienia tego sektora i likwidacji jego struktur.

Spółdzielczość spożywców „Społem” czekała i czeka dalej na nowe prawo spółdzielcze i nowe rozwiązania podatkowe. Ale to muszą być unormowania prawne dla spółdzielni, a nie przeciwko spółdzielniom.

/.../ Niestety już po wyborach napływają niepokojące sygnały, że

nowy Rząd może przygotować podatkowe obciążenia, które zamiast zapowiadano uderzenia w zagraniczne sieci handlowe skierowane zostaną przeciwko polskim podmiotom handlowym, w tym wielu dobrym spółdzielni „Społem”. Co gorsze skutki nowego podatku detalicznego w największym stopniu mogą odczuć spółdzielnie, które

modernizowały i powiększały swoje placówki handlowe. To nie byłoby uczciwe, aby teraz karane podatkowo były spółdzielnie rzetelnie gospodarujące i podnoszące poziom świadczonych usług handlowych.

/.../ Naszym wspólnym osiągnięciem jest wprowadzenie marki własnej Społem. Działalność Krajowej Platformy Handlowej to realizacja zadań Związku w zakresie wspomaganie i grupy spółdzielni w ich działalności handlowej...

Spektakularnym sukcesem naszych wspólnych dokonań jest oddanie do użytku w 2015 roku pięknego, nowoczesnego Ośrodka Wypoczynkowego „Zorza” w Kołobrzegu, będącego wspólną inwestycją Związku i grupy spółdzielni „Społem”. Jest to jednocześnie praktyczna realizacja uchwały ostatniego Zjazdu i efektowna wizytówka spółdzielczości

spożywców „Społem” powstała całkowicie ze środków spółdzielczych. Przykład ten udowadnia, że jeżeli chcemy, to potrafimy ze sobą współpracować efektywnie i mieć z tego pełną satysfakcję.

Podkreślając wspólne nasze osiągnięcia nie można nie zauważyć także problemów, które dotyczą naszą społeczną organizację. Myślę tu

W tym kontekście niezrozumiałym jest postawa niektórych działaczy spółdzielczych w radach nadzorczych i zarządach, którzy z góry odrzucają możliwość połączenia się spółdzielni i akceptują powolne zamieranie swoich spółdzielni oraz eliminację z życia społeczno-gospodarczego.

/.../ Jako związek spółdzielczy będziemy jednak namawiać i przeko-

konsekwencje przyjęcia standardów obcej sieci handlowej.

Mamy też prawo oczekiwać od zrzeszonych spółdzielni, zaangażowanych we współpracę z konkurencyjnymi grupami, poszanowania społeczeństwa tradycji, znaku „Społem”, czy też historycznego dorobku samej spółdzielni. Dlatego też aktualnym pozostaje nasze dotychczasowe strategiczne założenie, aby we współpracy z partnerami zewnętrznymi zachować własną tożsamość spółdzielczą, suwerenność i niezależność.

/.../ W działalności gospodarczej zrzeszone spółdzielnie spożywców posiadają wielki atut, jakim jest znak „Społem”. To historyczny, wartościowy i rozpoznawalny znak. Jest własnością Związku i zrzeszonych w nim spółdzielni, prawnie chroniony w Polsce i Unii Europejskiej. W rankingach polskich marek znak „Społem” plasuje się w pierwszej trzydziestce z wartością ponad pół miliarda złotych...

Szczególną uwagę powinniśmy zwracać na oznaczanie naszych obiektów handlowych. Nadając imię własne sklepu w ramach przyjętej polityki wizualizacji obiektów handlowych lub oznaczając sklep według technologii Lux, Gama, czy marek licencyjnych typu TopMarket, nie pozbawiamy tych placówek identyfikacji marką „Społem”. Zapominając o tym wysyłamy do odbiorców fałszywy sygnał, że marka „Społem” znika z rynku.

/.../ Chciałbym wyrazić życzenie, aby wszyscy Delegaci wyjechali z Włocławka - Zdroju w przekonaniu, że SPOŁEM to znacząca, solidna i wartościowa Marka.

Wystąpienie

prezesa Zarządu KZRSS „Społem” Jerzego Rybickiego

(fragmenty)

o co raz większym zróżnicowaniu potencjału gospodarczego i możliwościach rozwojowych zrzeszonych spółdzielni. Jest już niestety spora grupa spółdzielni, która ma duże trudności z utrzymaniem się na konkurencyjnym rynku. Istnieje realne zagrożenie, że spółdzielnie te w niedalekiej perspektywie mogą zniknąć z gospodarczej mapy.

/.../ Dlatego w naszej strategii powinniśmy wskazywać na konieczność łączenia się spółdzielni w większe i silniejsze organizmy. Trafnym wydaje się wniosek przeddziałowych zebrań regionalnych, aby wskazać liderów regionów spośród zrzeszonych spółdzielni, którzy wychodziliby z propozycją przyłączania słabych ekonomicznie sąsiednich spółdzielni oraz pełnili inne funkcje o charakterze integracyjnym.

nywać Koleżanki i Kolegów, że przekształcenie spółdzielni w spółkę nie rozwiązuje problemów, a przeciwnie często je pogłębia. W naszych zamierzeniach strategicznych pozostaliśmy zatem wierni ideowym założeniom ruchu spółdzielczego, a prawną formę spółki wykorzystujemy jedynie do realizacji wybranych zadań gospodarczych wymagających pozyskania kapitału lub obciążonych dużym ryzykiem gospodarczym.

/.../ Jako Związek zrzeszający te spółdzielnie mamy jednak prawo, a nawet statutowy obowiązek uczuć i ostrzegać przed niebezpieczeństwami, jakie mogą wynikać z zaangażowania się spółdzielni w strategię konkurencyjnej grupy. Trzeba w szczególności zwrócić uwagę na umowy zawierane w ramach takiej współpracy, na często niewinnie wyglądające klauzule, na

• VI ZJAZD KRAJOWY KZRSS „SPOŁEM” – 17-18 XI 2015 •

Chór społemowski z PSS Biała Podlaska.

A. Domagalski (z lewej) przedstawia grupę Przyjaciół spółdzielni uczniowskich.

żądania

Delegaci warszawscy: B. Różycki, A. Tylkowska, Z. Dejrowski i K. Reduch.

ich o konsekwentnym wspieraniu i promowaniu spółdzielni Społem. /Zjazdowe wydanie Społemowca Warszawskiego wraz ze specjalnym dodatkiem dotarło w teckach do wszystkich delegatów/.

DYSKUSJA

W dyskusji wzięło udział 20 osób, a w tym kolejno: Ryszard Jaśkowski z KPH, Adam Sosnowiec z PSS Bochnia, Ewa Lendzion z PSS Jelenia Góra, Piotr Zasoń z PSS Kalisz, Zenon Szewczyk z PSS Wadowice, Mieczysław Zapał z LSS Lublin, Jerzy Zacharko z PSS Zakopane, Piotr Waśniewski z PSS Płock, Grzegorz Oracz z PSS Ostrołęka, Józefa Łuczak z PSS Oborniki, Wiesław Depa z PSS Rzeszów, Ryszard Buła z PSS Częstochowa, Bogusław Różycki z WSS Praga Południe, Grażyna Raniewicz-Lis z PSS Poznań.

Po przerwie obiadowej zabrali głos: Helena Gontarz z PSS Kielce, Stanisław Haraziński z PSS Końskie, Bogdan Skorupski z PSS

Dąbrowa Górnicza, Stanisław Sosnowski – honorowy członek RN, Mieczysława Bogdanowicz z PSS Hajnówka, Stanisław Faliszewski z PSD i ponownie polemicznie z M. Bogdanowicz, Mieczysław Zapał z LSS Lublin.

Wszyscy mówili z troską i nadzieją na przyszłość. Wysoko oceniono pracę Rady Nadzorczej i Zarządu Związku. Swoimi pozytywnymi doświadczeniami związanymi z działalnością w grupach zakupowych, agencjach handlowych, sprzedażą marki własnej poprzez KPH, dzielili się delegaci m.in. z Jeleniej Góry, Kalisza, Wadowic, Lublina, Obornik. Zdecydowane działania na rzecz obrony polskiego handlu oraz tworzenia lobby prospółdzielczego w parlamencie i mediach postulowali m.in. delegaci z Poznania, Bochni, Wadowic, Dąbrowy, Częstochowy, Ostrołęki. O swych osiągnięciach w ramach współpracy z PSD mówiły delegatki z Hajnówki i Kielc. Delegat z Zakopanego zgłosił wniosek o przekształcenie związku w związek spółdzielczo-spółkowy. Jednak zdecydowaną większością odrzucono go /229 głosami przeciwko 23, przy 6 wstrzymujących/.

Jednym z najciekawszych głosów był głos warszawskiego delegata

Bogusława Różyckiego z WSS Praga Południe, o konieczności łączenia się spółdzielni w większe, zamiast szukania współpracy z kapitałem obcym, jak w PSD. Pozytywny przykład zbudowania wspólnie ośrodka Zorza w Kołobrzegu, świadczy o tym, że możemy z powodzeniem podejmować dalsze wspólne kroki, np. współpracy bezpośredniej z dostawcami, czy upowszechnienia marki własnej.

Osobami najbardziej pracowitymi na zjeździe była oczywiście Anna Tylkowska, przewodnicząca obrad, która prowadziła je niezwykle sprawnie i demokratycznie, mimo przebiegnięcia i chrypy oraz szefowa komisji uchwał i wniosków Grażyna Raniewicz-Lis, która wielokrotnie przedstawiała uchwały. Obok uchwały programowej, którą omówimy w następnym numerze, przyjęto m.in. absolutorium dla członków Zarządu Związku i zmiany statutowe, a wśród nich zadanie ochrony wartości historycznych i znaku Społem.

Bezpośrednio po zakończeniu zjazdu zebrała się nowa Rada Nadzorcza Związku, która ukonstytuowała się. Jej skład podajemy poniżej.

Tekst i foto:
DARIUSZ GIERYCZ

STANOWISKO VI ZJAZDU

DELEGATOW KRAJOWEGO ZWIĄZKU REWIZYJNEGO SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW „SPOŁEM”

Zebrani na VI Zjeździe KZRSS „Społem” Delegaci, reprezentujący ponad 250 zrzeszonych i spółdzielni spożywców z terenu całego kraju i zatrudniających ponad 28 tys. osób, zwracają się do najwyższych władz państwowych, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Parlamentu i Rządu, o zmianę dotychczasowej polityki Państwa wobec polskiego spółdzielczego handlu.

Spółdzielczość spożywców „Społem” to jedna z najstarszych branż spółdzielczych w Polsce. „Społem” jest firmą o blisko półtora wiekowej niezawodności i zasługach dla państwa polskiego i społeczeństwa. Przez trudne lata zaborów, utraty niepodległości, a także w okresach odbudowy kraju z ruin wojennych, kryzysów gospodarczych, strajków o wolność i demokrację, budowy gospodarki rynkowej, „Społem” konsekwentnie krzewiło postawy patriotyczne, suwerenności gospodarczej i politycznej Polaków, zbiorowej zaradności i solidarności.

Nasz ruch ma swój wielki dorobek w najnowszych dziejach Polski, był też ostoją dla przedsiębiorczości i samorządności w okresie gospodarki scentralizowanej, która dławiała aktywność i inicjatywę. Dzisiaj spółdzielczość „Społem” jest silnym sprzymierzeńcem państwa w zwalczaniu bezrobocia, w aktywizacji i rozwoju regionów i wielu miast.

Dlatego też mamy prawo żądać od władz wszystkich szczebli, rządowych i samorządowych, sprawiedliwej polityki handlowej, gwa-

rantującej równoprawne warunki dla uczestników rynku, zaprzestania preferencji dla obcych koncernów i ich wspierania w niszczeniu rodzimej przedsiębiorczości.

Chcemy, aby nowe władze państwowe doceniały polskich przedsiębiorców, doceniały polski, sprawdzony w trudnych warunkach, tradycyjny handel, w tym naszą spółdzielczą działalność. Oczekujemy, że nowe władze państwowe dokonają istotnych zmian w sferze prawnych regulacji dotyczących spółdzielczości, prowadzących do wzmocnienia spółdzielczej formy gospodarowania.

Z wielkim niepokojem Zjazd przyjmuje medialne informacje o zamierzonym wprowadzeniu podatku od działalności handlu detalicznego. Przyjęcie tej ustawy w aktualnie prezentowanej wersji przez polityków zwycięskiej partii, oznaczałoby odejście od przedwyborczych deklaracji, że nowym podatkiem obciążone zostaną wielkie zagraniczne sieci handlowe, unikające płacenia podatków i niszczące polskie średnie i drobne przedsiębiorstwa oraz rodzimy handel. Utrzymanie propozycji opodatkowania każdego sklepu o powierzchni powyżej 250 metrów kwadratowych spowoduje opodatkowanie polskich małych i średnich firm, które nie będą w stanie wytrzymać konkurencji z wielkimi zagranicznymi podmiotami wspieranymi przez rządowe gwarancje swoich krajów.

Skutki nowego podatku detalicznego w znacznym stopniu dotkną również spółdzielczość spo-

żywców „Społem”, najbardziej zaś te spółdzielnie, które modernizowały i powiększały swoje placówki, podnosząc tym samym poziom świadczonych usług. To nie byłoby sprawiedliwe i uczciwe ze strony państwa, aby karać podatkowo spółdzielnie rzetelnie gospodarujące. Podkreśla się, że wprowadzenie tego podatku doprowadzi do braku rentowności oraz strat z działalności gospodarczej spółdzielni spożywców.

Przekazując powyższe stanowisko, Delegaci zgromadzeni na VI Zjeździe KZRSS „Społem” pragną przypomnieć nowym władzom Państwa o tak ważnym segmencie współczesnego życia społecznego i gospodarczego, jakim jest spółdzielczość.

Chcielibyśmy też przywołać słowa prezydenta Lecha Kaczyńskiego, który w wywiadzie dla miesięcznika „Społem” w 1996 roku, jako prezes Najwyższej Izby Kontroli, wspominał z sentymentem sklep „Społem” Warszawskiej Spółdzielni Spożywców na Solcu, w którym kupowała Jego małżonka. Powiedział wówczas znamienne słowa: „Czas spółdzielczości przyjdzie”. Te słowa zobowiązują nas spółdzielców, ale również władze państwowe i samorządowe.

ANNA TYLKOWSKA
Przewodnicząca VI Zjazdu
Delegatów KZRSS „Społem”
Wieniec - Zdrój 18 listopada 2015 r.

Skład Rady Nadzorczej KZRSS Społem:

Przewodniczący: **Stanisław Tunkiewicz** – prezes Zarządu Społem PSS w Olsztynie;

wiceprzewodniczący: **Szymon Fabisiak** – prezes Zarządu Społem PSS w Gnieźnie;

sekretarz: **Adam Sosnowiec** – prezes Zarządu Społem PSS w Bochni.

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący KR **Mieczysław Dąbrowski** – prezes Zarządu Społem PSS Białystok;

zastępca **Mirosława Berlak** – prezes Zarządu Społem PSS „Zgoda” w Wejherowie;

członkowie KR:

Hieronim Kobus – prezes Zarządu Społem PSS Garwolin,

Krystyna Laskowska – przewodnicząca RN Społem PSS Szczecin,

Robert Michalkiewicz – prezes Zarządu Społem PSS Dobre Miasto.

Pozostali członkowie Rady Nadzorczej:

Wiesława Chwieduk – prezes Zarządu Społem PSS „Mazur” Łęczycza,

Wiesław Depa – prezes Zarządu Społem PSS Rzeszów,

Anna Kozłowska – prezes Zarządu Społem PSS Włocławek,

Grażyna Raniewicz-Lis – prezes Zarządu Społem PSS Poznań,

Zenon Szewczyk – prezes Zarządu Społem PSS Wadowice,

Anna Tylkowska – prezes Zarządu WSS Śródmieście Warszawa,

Maria Wawrzaszek-Gruszka – prezes Zarządu Społem PSS

„Robotnik” Zamość,

Mieczysław Zapał – prezes Zarządu Społem LSS Lublin.

PORADNIK KIEROWNIKA

Oto GŁÓWNE CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA MINIMALIZACJĘ STRAT NA STOISKU MIĘSNO-WĘDLINIARSKIM:

1. Rzetelne i dokładne sporządzanie zamówień, a co się z tym wiąże prawidłowa rotacja.
2. Przyjęcie towaru – należy sprawdzać terminy ważności, jakość, temperatura, odpowiednie warunki transportu oraz ilości przyjmowanego towaru.
3. Prawidłowy odbiór ilościowy (pamiętajmy o bezwzględny uwzględnianiu wagi opakowań oraz sznurków – wędliny).
4. Prawidłowy odbiór jakościowy – Podczas przyjęcia zwracamy uwagę na jakość otrzymanego towaru, jego wygląd, zapach, barwę, sposób dostarczenia oraz termin przydatności do spożycia.
5. Aktywny sprzedaż – dobry sprzedawca polecając produkty może zwiększyć sprzedaż tzw. końcówki wędlin.
6. Przestrzeganie odpowiednich warunków przechowywania towaru i zabezpieczania na koniec dnia.
7. Prawidłowe krojenie wędlin np. szynkę lekko pod skos – wtedy przekrój jest większy i końcówki wyglądają dużo korzystniej.

Jak minimalizować straty na stoisku mięsno-wędliniarskim?

8. Odpowiednia ekspozycja towaru – chęć kupna w 80% może być wywołana oczyma.

9. Dokrawanie końcówek produktów – Warto pamiętać o tym, by wędliny skrawać możliwie do końca bądź sprzedawać w całości sztuki czy opakowania. Pozostawianie małych części wędlin w ladzie powoduje brak estetyki oraz niechęć Klienta do dokonania zakupu takiego produktu. Końcówkę produktu można dołożyć do nowego kawałka. Wędlinę warto kroić możliwie cienko, taki towar wygląda korzystniej i apetyczniej.

10. Doważanie mięs i wędlin w kawałku – W przypadku, gdy sprzedajemy Klientowi kawałek mięsa i wagowo przewyższa on zamówienie Klienta, należy zaproponować sprzedaż całego elementu z wyjaśnieniem, iż końcówkę będzie trudno sprzedać, a stanowi ona niewielką nadwyżkę w stosunku do zamówienia.

11. Doważanie wędlin w plasterach – Pamiętajmy o tym, aby skroić minimum tyle wędliny ile chce kupić Klient. Jeśli skrojone zostanie więcej, należy zaproponować Klientowi ilość skrojoną.

W przypadku, gdy odmówi bądź skrojono zbyt dużo można zaproponować pozostałą część następnemu klientowi składającemu zamówienie.

12. Krojenie mięsa dla klienta – podczas rozkrwania mięsa na elementy lub przycinania siekiera np. schabowe, karkówka, wołowina na roladę, antrykot, rostbef zwrócić uwagę na podzielenie krojonego elementu w taki sposób, aby nie pozostał zbyt mały końcówki. Element podzielić tak, by otrzymać ilość żądaną przez Klienta. Warto analizować każdą sztukę przed podziałem by uniknąć niepotrzebnych strat.

ZAMAWIANIE TOWARU

Umiejętne zrobienie zamówienia jest podstawowym czynnikiem do zapobiegania w powstawaniu strat na dziale MiW.

Towary na dziale mięsnym odznaczają się bardzo wysoką rotacją oraz bardzo krótkim terminem przydatności, dlatego należy zwrócić uwagę na kilka czynników, na których powinniśmy bazować dobierając poszczególne ilości towaru w zamówieniu.

CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA ZAMÓWIENIE /ANALIZA ZAMÓWIENIA:

- dzień tygodnia, dni handlowe /piątek, sobota/, dni targowe /lokalnie różne/
  - dzień miesiąca /wyplaty pieniędzy – znaczące w mniejszych miejscowościach/
  - miesiąc /np. czas komunii świętych, święta/oraz aktualna pora roku/
  - temperatura powietrza w ciągu dnia oraz warunki pogodowe /ważne podczas weekendów w okresie letnim/
  - święta, weekendy oraz długie weekendy 3-4 dniowe,
  - preferencje konsumentów,
  - asortymentowy – korzystamy z pełnej oferty produktów,
  - oferta cenowa. Promocje własne i obce,
  - nowe produkty w asortymencie,
  - stan magazynowy z aktualnego dnia /analiza tego, co możliwe, iż zostanie na dzień następny/
- P.S.**
Bardzo dziękuję pani Annie Chorążak – specjalistce d.s. merchandisingu mięsa i wędlin za przekazanie powyższych zasad.

MARZANNA NIKLIBORC –
profesjonalnieszkolenie.pl

PORADNIK KONSUMENTA

Jak twierdzi 3 grudnia br. Polskie Radio – portal pr, Polacy czekają ze świątecznymi zakupami na ostatnią chwilę. Zamiast długich, trwających aż 2 miesiące zakupów – krótka zakupowa piłka i to tuż przed świętami. Tak swoje zakupy planuje zrobić w tym roku 83 proc. Polaków. Co więcej, blisko połowa, deklaruje, że zostawi sobie je na ostatnie dni, a nawet godziny przed świętami – wynika z sondy zakupowej Silesia City Center.

Skąd takie tempo Polaków, pomimo coraz wcześniejszych świąt w sklepach? – Dwumiesięczny rozbieg przed świętami traktujemy dziś jak okazję do rozeznania oferty. Wypatrujemy promocji, coraz częściej wykorzystujemy także ten czas

na showrooming, czyli porównanie cen w sklepach stacjonarnych i on-line. Jednak decyzję o tym, co kupimy zostawiamy na ostatnią chwilę, licząc przy tym na świąteczne promocje – mówi Piotr Gajda, dyrektor Silesia City Center w Katowicach.

Na ostatnią chwilę

Szybkie zakupy nie oznaczają jednak skromnego koszyka. W tym roku Polacy wydadzą aż o 13 proc. więcej na święta niż przed rokiem – wyliczyła firma doradcza Deloitte. Średni budżet wyniesie prawie 1160 zł. Aż 40 proc. wydatków pochłonią prezenty, 33 proc. artykuły spożywcze. Nie poskapimy sobie także podróży, zabiorą one nam 19 proc. świątecznego budżetu – podaje Deloitte.

Gdzie będziemy kupować prezenty? Aż 32 proc. z nas wybierze się na tegoroczne zakupy do galerii handlowych – będzie to miejsce nr 1 na zakupowej mapie. Popularne będą także supermarkety i hipermarkety, specjalistyczne sieci sklepów np. z elektroniką

i sklepy lokalne. Po jedzenie wybieremy się natomiast przede wszystkim do dyskontu (63 proc.) i hipermarketu (55 proc.) – wyliczyło Deloitte. – W tym roku staramy się nieco oszczędzać na jedzeniu, alokując jednocześnie budżet w prezenty i wybierając przy tym zakupy w droższych sklepach w centrach handlowych. Efektem tego są prognozowane wyższe wydatki na prezenty, niż na jedzenie – mówi Piotr Gajda.

Te trafiają do sklepowych kas lada dzień. 37 proc. Polaków wybierze się na zakupy pomiędzy 1 a 15 grudnia. Od 16 do 25 grudnia można spodziewać się w sklepach niemal co drugiego Polaka (46 proc.), wtedy też przypadnie szczyt sezonu świątecznych zakupów – wynika z sondy zakupowej Silesia City Center. – Sklepy wchodzą właśnie w najgorętszy okres w roku, kiedy to jest nas nawet o 50 proc. więcej na zakupach. To moment w którym kupujemy w pierwszej kolejności prezenty i dekoracje, a drugiej jedzenie, urządzając sobie przy tym prawdziwy maraton shoppingowy – mówi Piotr Gajda.

W tym maratonie nie zabraknie prezentowych hitów. 49 proc. Polaków z na prezent wybierze książkę lub płytę, 23 proc. kosmetyki, podobnie słodycze. Popularna będzie także biżuteria (14 proc.) oraz ubrania (12 proc.) – podaje Silesia City Center.

Opr.red.

Domowe dania

Święta Bożego Narodzenia to czas serdeczności, przebaczenia, refleksji oraz okazywania sobie wzajemnie troski i miłości. To czas spędzony nie tylko przy wigilijnym stole, to także świąteczny obiad w gronie najbliższych. Na ten rodzinny, radosny i magiczny czas proponuje coś wyjątkowego:

Pomarańczowo-marchewkowa zupa krem z orzechami

• 1 duża pomarańcza • 4 marchewki • szczypta płatków chili (1/4 łyżeczki sproszkowanego) • 3 cm imbiru • 1 cebula • 750 ml bulionu warzywnego • płaska łyżeczka gałki muszkatołowej • szczypta soli • garść orzechów włoskich • oliwa z oliwek

1. Marchewki obrać i pokroić w niezbyt grube plasterki. Cebulę pokroić w grubą kostkę i razem z marchewką wrzucić na oliwę rozgrzaną w garnku. Smażyć przez kilka minut, aby nabrały koloru. 2. Dodać starty na tarce imbir, chili i gałkę. Następnie całość zalać bu-

telnię z kaczym tłuszczem zdjętą z ognia. Wlać do niej ćwierć szklanki wody, sok z pozostałych owoców, przyprawić solą i pieprzem, wymieszać. Sosem polać kaczę udka, dodać gałązki świeżego rozmarynu. 3. Piec pod przykryciem 1,5 godz. w 180°C. Pod koniec pieczenia odkryć, by wierzch mięsa się przypiekł.

Sernik mascarpone z toffi i czekoladą

• Spód: 100 g czekolady mlecznej, 100 g czekolady gorzkiej, 2 łyżki masła • Masa: 500 g sera mascarpone, 250 ml kremówki 36%, 3 łyżki cukru pudru, 3 łyżeczki cukru waniliowego • Karmel: 250 g mleka skondensowanego słodzonego (ugotowanego wcześniej), 1 łyżka masła, 150 g orzeszków ziemnych niesolonych • Polewa: 100 g czekolady mlecznej, 100 g czekolady gorzkiej, 250 ml kremówki 36%

1. Dno tortownicy, o średnicy 20 cm, wyłożyć papierem do pieczenia i wstawić na kilka minut do zamrażarki. Czekolady podzielić na cząstki i roztopić w kąpieli wodnej z masłem. Lekko przestudzić

Klub Działaczy Spółdzielczych

W trosce o zdrowie

29 października br. w Domu Spółdzielczym „Pod Orłami” przy ul. Jasnej 1 w Warszawie odbyło się spotkanie Klubu Działaczy Spółdzielczych. Zgromadzonych powitał i wprowadził w temat spotkania Bogdan Augustyn – prezes Klubu Działaczy Spółdzielczych. Gościem spotkania był Wiesław Dadas – prezes Zarządu Handlowo-Usługowej Spółdzielni Osób Prawnych w Warszawie. Tytułem wstępu nawiązał do Spółdzielczości, w tym Spółdzielczości samopomocowej – jej dziejów, rozwoju i myśli spółdzielczych, które przetrwały do dziś.

HUS „Samopomoc Chłopska” zreszta wyłączając Gminne Spółdzielnie spod znaku „Samopomocy Chłopskiej” z terenu całej Polski. Celem Spółdzielni od początku jej istnienia jest integracja gospodarza spółdzielczości oraz podjęcie działań niezbędnych do rozwoju i wykorzystania posiadanego przez spółdzielnię potencjału gospodarczego, tak aby mogły sprostać potrzebom i wymogom nowoczesnej gospodarki. Spółdzielnia działa w oparciu o część majątku byłego Centralnego Związku Spółdzielni „SCh”. Zadaniem Spółdzielni jest zachowanie tego majątku, podniesienie jego wartości i standardu oraz wykorzystanie go z pożytkiem dla Spółdzielców.

Majątek Spółdzielni, które zostały przejęte, to ośrodki sanatoryjne i wypoczynkowe. Prezes Dadas przedstawił ofertę posiadanych obiektów. Sanatorium Uzdrawiskowe „Promień” w Ciecchocinku położone jest w pobliżu pięknego Parku Sosnowego jest podmiotem realizującym świadczenia medyczne na rzecz Narodowego Funduszu Zdrowia z zakresu lecznictwa uzdrawiskowego oraz rehabilitacji uzdrawiskowej. Posiada uprawnienia do organizacji i realizowania turnusów rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych. Zaciężne położenie obiektu, rozległy i ogrodzony teren gwarantują spokojny i odprężający pobyt. Sanatorium „Promień” proponuje swoim Gościom bardzo szeroki wachlarz zabiegów, m.in. kąpiele solankowe, masaże, fizykoterapia, inhalacje.

Kolejnym obiektem jest Sanatorium Uzdrawiskowe „Limba” usytuowane w centrum Piwnicznej Zdroju, w zakolu rzeki Poprad. Malownicze usytuowanie, walory krajobrazowe, liczne źródła leczniczych wód mineralnych, łagodny, górski klimat, spokój i cisza wpływają korzystnie na dobre samopoczucie i poprawę zdrowia kuracjuszy. Sanatorium przystosowane jest dla osób niepełnosprawnych. W niedalekiej odległości od Piwnicznej swoje miejsce ma kolejna baza sanatoryjna, a mianowicie Sanatorium Uzdrawiskowe „Warta”. Usytuowane na uroczym wzgórzu w samym centrum Krynicy Zdrój zapewnia nie tylko piękny widok na uzdrawisko, ale również dostęp do wszystkich najważniejszych jego atrakcji. Przez cały rok kalendarzowo oferuje szeroki zakres usług hotelowych obejmujących: noclegi, całonocne wyżywienie oraz usługi lecznicze. Niezależnie od pory roku obiekt zapewnia korzystne warunki zarówno do wypoczynku jak i do leczenia.

Przenosząc się na północ kraju Spółdzielnia oferuje swe usługi w Ośrodku Wczasowo-Rehabilitacyjnym „Posejdon” w Krynicy Morskiej. Zaplecze rehabilitacyjne zapewnia tam możliwość korzystania z zabiegów na: dysfunkcje narządów ruchu z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwa-

lidzkich, schorzenia: neurologiczne, reumatyczne, laryngologiczne, układu krążenia, układu oddechowego, cukrzycy, zaburzenia rozwoju psychoruchowego. W odległości ok. 65 km. od Warszawy znajduje się Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „Wycześniak”, którego podstawowa działalność obejmuje kompleksowe świadczenia lecznicze, rehabilitacyjne, pielęgnacyjne i opiekuńcze oraz terapeutyczne niezbędne dla podtrzymania bądź poprawienia stanu zdrowia chorego w systemie całonocnym. Obiekty są obecnie modernizowane, likwidowane są bariery architektoniczne, a także rozważane jest rozszerzenie działalności. Rozbudowywane będą w najbliższym czasie obiekty w Wycześniaku i Ciecchocinku. Spółdzielnia posiada ponadto obiekty w Suchej Beskidzkiej, Mińsku Mazowieckim, Cieszyńcu i Olkuszu, nie będące jednak obiektami rehabilitacyjnymi.

Powyższe obiekty pozwoliły utrzymać majątek Centralnego Związku Spółdzielni „SCh”, tak aby służył nadal spółdzielcom. Pan prezes podkreślił, iż preferencyjne warunki do korzystania z powyższych obiektów i świadczonych w nich usług posiadają zrzeszone Spółdzielnie spod znaku „Samopomocy Chłopskiej”.

Tekst i foto:
DANUTA BOGUCA

Świąteczny obiad

lionem i gotować ok. 15 minut. Po tym czasie dodać miąższ z pomarańczy oraz skórkę startą z jej połowy. Gotować jeszcze jakiś czas, tak by marchewki były całkowicie miękkie i łatwo można było je zmiksować. 3. Zupę zblendować, aby była zupełnie gładka. W razie potrzeby dodać bulion. Każdą porcję posypać uprażonymi orzechami włoskimi oraz lekko skropić oliwą z oliwek.

Kaczę udka w pomarańczowym sosie

• 4 udka z kaczki • 4 pomarańcze • cytryna • 10 dag suszonych moreli • olej z pestek winogron lub masło klarowane • 4 dag rozmarynu • świeży rozmaryn • sól, pieprz

1. Dwie pomarańcze i pół cytryny pokroić w plasterki. Udka umyć, osuszyć ręcznikiem papierowym, natrzeć solą i pieprzem. Na patelni rozgrzać masło, układać na niej udka skórą do dołu, smażyć na mocnym ogniu. Przewrócić, smażyć chwilę. Udka przenieść do naczynia żaroodpornego, dodać plasterki pomarańczy, cytryny, suszone morele i rozmaryn. 2. Pozostałe pomarańcze i cytryny sparzyć, zetrzeć skórkę, wycisnąć sok. Pa-

i wylać na dno tortownicy. Przy pomocy szpatułki szybko i równomiernie rozprzecznić po dnie formy. Ponownie wstawić do zamrażarki aż czekolada zastygnie. 2. Kremówkę ubić mikserem na sztywno, pod koniec ubijania dodać cukier waniliowy, gładką. Mascarpone utrzeć z cukrem pudrem na gładką masę, dodać ubitą kremówkę i połączyć. Gotową masę wylać na czekoladowy spód. Na wierzchu ułożyć orzeszki ziemne i lekko docisnąć. Całość wstawić do lodówki. 3. Ugotowane mleko skondensowane rozgrzać z masłem do uzyskania gładkiej, jednolitej masy. Całość wylać na ciasto przykrywając orzeszki. Dobrze schłodzić. 4. Czekolady podzielić na cząstki i roztopić w kąpieli wodnej, w tym samym czasie, na małym ogniu podgrzewać kremówkę, cały czas mieszając. Smietanę dodać do masy czekoladowej i szybko wymieszać do uzyskania gładkiego kremu. Masą czekoladową pokryć warstwę karmelu na cieście. Schłodzić w lodówce.

Z sezonowego kalendarza - GRUDZIEŃ

Warzywa: brukselka, buraki, cykoria, dynia, endywia, fenkuł, jarmuż, marchewka, pietruszka, por, groszponka, seler, ziemniaki. Owoce: gruszki, jabłka.

TARTINKA

Spolem
znaczy
razem

2000000498874

Karta Klienta

www.spolem.org.pl

OKRES ŚWIĄTECZNY

Święta Bożego Narodzenia mają swoją wielowiekową tradycję. Pierwsza wzmianka została zamieszczona w kalendarzu rzymskim w roku 354. Z tego okresu pochodzi Dzieciątko Jezus owinięte w pieluski z aureolą wokół głowy. Nie od początku celebrowano je w miesiącu grudniu. Ostatecznie za dzień obchodów przyjęto dzień 25 grudnia tj. dzień przesilenia zimowego. Tradycja obchodzenia Bożego Narodzenia ma w Polsce swoje umocowanie w wierzeniach i obyczajach przodków. Przygotowania czynione były z czterogodniowym wyprzedzeniem tj. okresem adwentu.

Wyjątkowe miejsce w obchodach cyklu zajmuje Wigilia, która otwierała rok słoneczny, węgietyczny i tradycyjny ludowy rok obrzędowy. Okres poprzedzający ją, to niespotykana w innym czasie mobilizacja do porządków, zakupów, przygotowywania potraw, post, ubieranie choi-

złobu Jezusa), sypane na stół ziarno miało sprzyjać przyszłym urodzajom i zapewnić dobre plony w nowym roku. Na ścianach zawieszano m.in. słomiane gwiazdy, krzyże albo pęczki słomy.

Obecnie w domach króluje choinka, która pojawiła się początkowo w miastach dopiero w XIX wieku, w domach ludności pochodzenia niemieckiego. Okresem przejściowym było w niektórych rejonach Polski przystrojanie drzwi wejściowych, ścian, obrazów gałązkami świerkowymi, jodłowymi lub wieszanie nad stołem czubka świerku ozdobionego domowego wypieku ciasteczkami, orzechami, jabłkami, poszycanymi kłosami owsa, papierowymi ozdobami.

Najważniejszym elementem była postna wieczerza zwana w różnych regionach Polski *wilgą*, *wigilią*, *pośnikiem*, *postnikiem*, *Bożym obiadem* czy *kutią* od przyrządzanej na ten dzień potrawy z pszenicy, miodu i maku na Kresach Wschodnich. Tradycja nakazywała rozpoczęcie wigilii wraz z pierwszą gwiazdką (na pamiątkę gwiazdy betlejemskiej).

nego w postaci przypominającej gęste mleko jedzonej z chlebem jak masło. Na stole musiały znaleźć się kartofle, potrawy z grochu, fasoli, kaszy, grzybów, kapusty, rzepy, maku, placki, pierogi, ryby, kompot lub zupa z suszu owocowego. Część z nich przetrwała do dnia dzisiejszego w zależności od preferencji rodziny, inne pojawiły się w miarę dostępnych na rynku produktów. Tradycja jest zachowanie lusek ze świętecznej ryby. Najmłodszą tradycją są prezenty, które podobnie jak zwyczaj ustawiania udekorowanej choinki pochodzi od zachodnich sąsiadów.

Od lat śpiewane są kolędy, których ilość w Polsce oblicza się na ponad pięćdziesiąt. Wieczór wigilijny kończy się Pasterką celebrowaną w Polsce od średniowiecza. Do rzadkości dziś należą towarzyszące jej obyczaje, powszechne kiedyś wyścigi furmanek i bryczek do kościoła i także w drodze powrotnej. Zwycięzcy najszybciej miało wejść i dojrzeć zboże.

Obowiązująca, przyjęta w kościele data Bożego Narodzenia – 25 grudnia – ustanowiona została nieprzypadkowo. W tym dniu, przesilenia zimowego słońca, Rzymianie

Serdeczne dukaty

Dukaty po raz kolejny w sieci Warszawskiej Spółdzielni Spożyców Śródmieście. Tym razem Mennica Polska wybiła Serdeczne dukaty, kraczki o wartości 5 zł dla Fundacji Faktu, realizującej charytatywny program „Serce dla Dzieci”. Fundacja Faktu jest organizacją pozarządową, prowadzącą działalność na rzecz dzieci w zakresie zapewnienia im prawidłowego rozwoju, ochrony zdrowia i ratowania ich życia. Pomoc kierowana jest także do osób samotnych w podeszłym wieku, rodzin wieloletnich, osób samotnie wychowujących dzieci, zakładów opieki zdrowotnej i społecznej, placówek edukacyjnych oraz tych prowadzących działalność w zakresie ratowania zdrowia lub życia.

W trwającą od 23 października ogólnopolską akcją „Reszta dla Serca” włączyli się artyści estrady: Andrzej Piaseczny, Anna Wyszkoń, Monika Kuszyńska oraz Łukasz i Paweł Golec, którzy zaprojektowali dukaty. Zysk z wydanych klientom Serdecznych dukatów zostanie wykorzystany m.in. na zakup sprzętu medycznego, finansowanie zabiegów czy rehabilitację najmłodszych. Dukaty w postaci reszty można otrzymać także w placówkach Tesco, E.Leclerc, Stail, Ruch-u, Monnari, Drogeriach Natura. Partnerem logistycznym jest firma Fedex. Dniem zakończenia akcji jest 7. grudnia br., a jej rezultaty zostaną ogłoszone podczas koncertu „Serce dla Serca”, którego organizatorami będzie Fundacja wraz z partnerem medialnym stacją TVP1. Jot.

Tradycje, obrzędy, obyczaje

ki, dzielenie się opłatkiem, składanie życzeń, obdarowywanie się prezentami, śpiewanie kolęd.

Uroczystości wigilijne wprowadzone zostały do kalendarza liturgicznego w XVI wieku (200 lat później niż Boże Narodzenie). Cudowność dnia i nocy wigilijnej znajdowała odbicie w wierzeniach, czego przykładem jest m.in. przekonanie, że zwierzęta mówią ludzkim głosem. Wierząco również, że dusze zmarłych uczestniczą w kolacji i aby mogły swobodnie po niej wyjść pozostawiano otwarte drzwi. Umycie się tego rana w zimnej wodzie miało zagwarantować sprawność fizyczną, zdrowie i chęć do codziennych zajęć przez cały rok.

Wczesna pora wstawania dla gospodyń w dzień wigilii była niezwykle pracowita: przygotowywały wieczerzę, kończyły sprzątanie, dekorowały dom i stół wigilijny. Mężczyźni zwyczajowo udawali się na połowanie i połowy ryb. Staropolskim obyczajem przystrajano chaty, ale również szlacheckie dwory i magnackie rezydencje snopkami zbóż, słomą, sianem (symbol

Rytuał łamania się opłatkiem jest wyłącznie polskim obyczajem osiemnastowiecznym zainicjowanym w domach szlacheckich. Do tradycji należało również dzielenie się nim z duszami bliskich, czego dowodem jest pozostawienie dla nich wolnego miejsca przy wigilijnym stole, a na talerzu kawałków opłatka. Potrawy przygotowywane na ten dzień określał panujący obyczaj regionalny lub domowy. Dwanaście dań (bo tyle miesięcy liczy rok lub liczba apostołów).

Najdawniejszą potrawą była kutia. Przygotowywano także zupę z owsa czy siemienia lnia-

następny, co jest praktykowane do dnia dzisiejszego.

Oprac. JOLANTA JĘDRZEJEWSKA

Koło Spółdzielczyń

Taki sposób na poznawanie świata proponuje Kamil Poraziński ze Stowarzyszenia Geografów Polskich i Przyjaciół Geografii, prowadzący prelekcje dla Koła Spółdzielczyń w Warszawskiej Spółdzielni Spożyców Śródmieście. W październiku zabrał członkinię na trzecią co do wielkości wyspę w Europie (oprócz Wielkiej Brytanii i Irlandii) na Irlandię. Wyspa leżąca na Oceanie Atlantyckim pod względem politycznym podzielona jest na dwie części tj. Irlandię i Irlandię Północną, która jest częścią Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii. Powierzchnia wyspy to ponad 70 tys. km², około 6 mln mieszkańców.

Belfast największe miasto wyodrębnionej Irlandii Północnej był pierwszym punktem „podróży bez biletu” po „Zie-

Ale Belfast to nie tylko stocznia, to także zabytkowe obiekty XIX-wieczna Opera, Hotel Europa, Ratusz z białego marmuru zdobiony licznymi rzeźbami typowymi dla architektury tego miasta. Mimo, że jest gmachem publicznym można go zwiedzać. Belfast jest również miastem murali odzwierciedlających przeszłość wyspy.

Charakterystykę miast irlandzkich podkreślają puby, które są w każdej dzielnicy, niemalże na każdej ulicy. Tu zwalnia czas. Tu słucha się m.in. muzyki (przy dźwiękach harmonii, skrzypiec czy narodowego instrumentu harfy – godlo Irlandii) i śpiewu, gawędzi się przy szklaneczce kultowego piwa Guinness, czy przypisanej jej legendy św. Patrykowi – whisky (Old Jameson najlepiej sprzedająca się whisky irlandzka na świecie) lub kawie, której smak podkreśla podobno pyszna śmietanka. Z pubami związanych jest szereg

opowieści czego przykładem jest Pub Korona (Crown Liquor Saloon). Nowi właściciele pubu o nazwie The Railway Tavern: żona protestantka, mąż katolik postanowili zmienić jego nazwę. On optował przy pozostaniu istniejącej ona obstawała przy zmianie na Korona dla podkreślenia rządów królowej brytyjskiej. Mąż ustąpił, ale logo baru (złotowie) umieścił na podłodze w ten sposób wszyscy bywalcy chodzą po koronie.

W Dublinie stolicy Irlandii mieszka około miliona mieszkańców. Dumą miasta jest Kolegium Trójcy Świętej (Trinity College), którego wychowankami byli m.in. Jonathan Swift (Podróże Guliwera), Samuel Beckett (Czekając na Godota). W bibliotece tej protestanckiej uczelni jest Biblia z Kells, uchodząca za najpiękniejszą zdobioną książkę świata.

Niesamowita jest przyroda „Zielonej Wyspy”. Szczególnym widokiem napała klif Moher dwustumetrowe skały, opadające ku Atlantykowi. Podobnie jak Park Narodowy Killarney założony w 1932 roku, a w 1981 roku wpisany na listę UNESCO, jako rezerwat biosfery. Piękne krajobrazy, zabytki usytuowane nad brzegami jezior, subtropikalna roślinność, osiemnastometrowy wodospad Torc przyciągają w to miejsce liczne rzesze turystów.

Ta „podróż bez biletu” wzbogaciła wiedzę o europejskim państwie, niezbyt często odwiedzanym przez turystów z Polski.

JOLANTA JĘDRZEJEWSKA

Światowy Dzień Niepełnosprawnych 2015

Dzień 3-go grudnia został ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ Światowym Dniem Osób Niepełnosprawnych. Przyjęta w roku 2006 Konwencja Praw Osób Zujących z Niepełnosprawnością całościowo ujmuje prawa tych osób do wolności i bezpieczeństwa, swobody poruszania się i niezależnego życia, do ochrony zdrowia, życia prywatnego i rodzinnego, edukacji oraz praw do udziału w życiu politycznym i kulturalnym. To także dostęp do przestrzeni i budynków użyteczności publicznej, transportu, informacji i komunikacji. Podpisanie Konwencji oznacza podjęcie zobowiązań do zwalczania uprzedzeń i uświadamianie społeczeństwu, że osoby z niepełnosprawnością mogą i powinny uczestniczyć w każdej dziedzinie życia danego kraju. Państwa mają obowiązek powołać komisję rządową odpowiedzialną za wdrażanie postanowień i stworzyć mechanizm ochrony praw gwarantowanych Konwencją. W roku 2007 Konwencję podpisała minister Pracy i Polityki Społecznej Anna Kalata, a ratyfikował ją w pięć lat później prezydent Bronisław Komorowski.

Od osmiu lat w Warszawie z inicjatywy Stowarzyszenia Razem dla Niepeł-

sprawnych z Konstancina – Jeziornej i przy współudziale muzeów i innych partnerów 3 grudnia jest Dniem Otwartym dla Osób Niepełnosprawnych i ich Opiekunów. W tym roku centralne uroczystości miały miejsce w MUZEUM KOLEJNICTWA. Po okolicznościowych przemówieniach, pokazie udzielania pierwszej pomocy w ramach programu edukacyjnego „KOLEJĄ PO WIEDZĘ”, po części artystycznej zespołu muzycznego „ECHO”, działającego przy warszawskim Okręgu Mazowieckim Polskiego Związku Niewidomych, udośćpioną została uczestnikom uroczystości muzealna ekspozycja. Również w tym dniu sześć innych warszawskich obiektów muzealnych zaprosiło osoby z niepełnosprawnością do zwiedzania ekspozycji stałych lub czasowych, na warsztaty, na projekcję filmów, turniej gry w Boccia (polegającej na umieszczeniu na boisku w pobliżu białej kuli jak największej ilości kul koloru czerwonego bądź granatowego). Gra ta umożliwia integrację osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi.

Z warsztatów dla osób niedowidzących skorzystali m.in. w Muzeum Cho-

Dzień Otwarty

pina uczniowie ze Specjalnego Ośrodka dla Dzieci Slabowidzących im. Zofii Galewskiej z ul. Koźmińskiej, z którym „Społem” WSS Śródmieście współpracuje od ponad czterdziestu lat. Celem zajęć zatytułowanych „MOJE ZAJĘCIA TWORZĄ MNIE” była: „praca z dźwiękiem i ruchem ukierunkowana na odkrywanie i uaktywnienie obszarów kreatywności muzycznej, ruchu i słowa, twórczego komunikowania się z sobą samym oraz drugim człowiekiem, wsparcia w postrzeganiu siebie jako osoby twórczej”.

Pozostali organizatorzy Dnia Otwartego to: MUZEUM HISTORII ŻYDÓW POLSKICH, MUZEUM NARODOWE, MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI, MUZEUM SZTUKI NOWOCZESNEJ, MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI, FUNDACJA FILMOWA WARSZAWA, KINO APOLONIA.

„Społem” Warszawska Spółdzielnia Spożyców Śródmieście wsparła produktowo uroczystość otwarcia imprezy w Muzeum Kolejnictwa. Opr.JJ

Podróż bez biletu

lonej Wyspie”. Miasto – centrum ruchu niepodległościowego od roku 1922 jest metropolią północy. Przez marynistów, kinomanów kojarzone z brytyjskim transatlantykem RMS Titanic, należącym do towarzystwa okrętowego White Star Line wyprodukowanym w tamtejszej stoczni Harland and Wolff. Długość całkowita 268,99 m oraz niespotykane luksusowe wyposażenie jak i jakość wykonania miały odróżnić liniowiec od już pływających na północnym Atlantyku. Koncepcja budowy powstała w 1907 roku. W dwa lata później rozpoczęto budowę. Wodowanie to rok 1911 a oddanie do eksploatacji 10 kwietnia 1912 r.

Dziewięć rejs rozpoczął się z 14/15 kwietnia na trasie Southampton – Cherbourg – Queenstown – Nowy York, podczas którego liniowiec zderzył się z górą lodową i zatonął. Titanic był największym parowym, pasażerskim statkiem na świecie (po pływającym przed nim Olympic), odznaczającym się czterema lekko pochylonymi kominami (ostatni był atrapa) i dwoma smukłymi masztami. 16. wodoszczelnych drzwi chroniło statek przed zalaniem. Grodzie pozwalały na utrzymanie statku na powierzchni. Nowinki techniczne w postaci 4. wind, klatka schodowa czy luksusowe apartamenty urządzone w różnych stylach, prywatne łazienki, saloniki, biblioteka przysparzały jednostce prestiżu. Wiele spekulowano o przyczynach zatonięcia, jak się okazało wcale nie był on niezatapialnym. Jedną z nich mogły być nity gorszej jakości wbijane ręcznie przez tzw. niciarzy.

GARMOND PRESS
Kolportaż i prenumerata prasy

Codziennie dostarczamy prasę do:

- WSS „Śródmieście”
- PSS w Olsztynie
- PSS w Białymstoku
- PSS w Szczecinie
- PSS w Zamościu
- PSS w Wyszkowie
- PSS we Wrocławiu
- PSS w Łodzi
- PSS w Śremie
- PSS w Elblągu
- PSS w Kaliszu
- PSS w Łomży
- PSS we Włocławku
- PSS w Legionowie
- PSS w Pile
- PSS w Rzeszowie
- PSS w Łęczycy
- PSS w Mińsku Mazowieckim
- PSS w Wejherowie
- PSS w Kole
- PSS w Grudziądzu
- PSS w Ostrowie Wlkp.
- PSS w Piotrkowie Trybunalskim
- PSS w Jaśle
- PSS w Mielcu
- PSS w Sandomierzu
- PSS w Krośnie
- PSS w Nisku

Zapraszamy do współpracy!

oddzial.warszawa@garmondpress.pl

www.garmondpress.pl

22 817-20-12

SMAKI WARSZAWY

U MADZIARA

Bliisko Hali Mirowskiej, na Chłodnej przy kościele św. Karola Boromeusza jest kilka fajnych bistro, chętnie odwiedzanych przez rodziny w weekendy. Jednym z nich jest U MADZIARA. Od poprzedniego razu w lecie zachowaliśmy niezłe wrażenia, bo z przyjemnością usiedliśmy tutaj napawając się węgierską muzyką. Ta zawsze buduje nastrój, zwłaszcza kiedy idą z głośnika znane węgierskie standardy, czardasze, cygańskie pieśni, fragmenty arii operetkowych i to nawet do ogródka na ulicę. Na zewnątrz były tylko dwa stoliki, bo w tym miejscu niestety chodnik się zwęża, ale wesołym jasnym wnętrzu więcej było miejsca nawet na rodzinne biesiady.

Tym razem w jesienne popołudnie koło 13-tej było pusto, choć stoliki zarezerwowane. Kuchnię gwarantuje węgierski właściciel Gabor Szekeres. I faktycznie trzy rodzaje gulaszu są tu zwykle znakomicie doprawione, ten z dzika, z wołowiny, czy z wieprzowiny. Podawane z drobnymi kluseczkami, mniejszymi od galuszków – tarhony. Do tego np. czeskie piwo Staroprąm za 10 zł i jesteśmy w siódmym niebie... Do czytania wyłożona jest świeża prasa. Toalety czystutka i wygodna. Gdy wychodziliśmy pojawili się pierwsi klienci, małżeństwo z wózkami i dzieckiem.

DO WOLI

Następna knajpka to DO WOLI. Wystrój włoski i taki tu klimat. W porze obiadowej pełno gości,

w tym cudzoziemców. Widać że gości przyciąga kuchnia, bo zamawiali jagnięce burgery, wiedeńskie sznycele cielejące i kacze wątróbki pate. Malowniczo wyglądają gwarne grupy przy jednym białym stole, niczym w jakimś mediolańskim bistro. Z przyjacielem wychynęliśmy po szklance znakomitego beczkowego Tucher /7,5 procentowy doppelbock/, a do tego przeką-

Na Chłodnej

siliśmy klasycznego tataru wołowego, który był niezły. Nasza zupa minne-strone z trudem dała się jeść z modnego słoika wecka i smakowała średnio. Obsługa troskliwa mimo tłoku. Pewne elementy wnętrza nas zachwyciły, m.in. czerwony w formie odwróconego ogniska żyrandol. Był tak ognisty, że aż robiło się ciepło.

U CHŁOPAKÓW

Nazwa U Chłopaków, a obsługiwała nas z zapalem żręczna dziewczyna. W środku lampy przemysłowe, rury na suficie, surowe ceglane ściany, poduszki w witrzynach. Frapujące obrazy, m.in. portret Salvadore Dali, pej-

zaże. Gwar ogromny, bo przychodzą całe rodziny z małymi dziećmi, które bez troski i hałaśliwie biegają między stolikami. Kelnerzy muszą na nich pilnie uważać, bo nie ma tu klasycznego bufetu. Z kuchni słychać jak biją kotlety. Polecić można np. hiszpańską zupę rybną, albo żeberka w miodzie. Warto do tego zamówić kwas chlebowy. Nie było już tego z żurawiną, ale i ten z żyta i jęczmienia był dobry. Wytwarzany w okolicach Warszawy, smakował jak litewski. Kiedy wychodziliśmy dziewczyna zapalała u wejścia lampę kolejową.

FURKOT

Na zakończenie Café Furkot. Tym razem było gwaro, bo przybyła m.in. grupa hiszpańskich robotników, prosto z budowy w firmowych kurtkach i nawet się nie rozbierali, aby się ogrzać. Zamawiali to co większe, czyli zestaw obiadowy i piwo. Dwie dziewczyny w bufecie zajęły się nimi od razu i po chwili dostali rosół i do wyboru albo zapiekankę kurzą pierś po włosku z pomidorami i mozzarellą, albo kotlecik szpinakowy z kuskusem pieczonym w papryce z sałatką. Natomiast my, już po obiedzie zamówiliśmy kawę cappuccino i były bardzo OK, aromatyczne i smaczne. Niestety z piw był beczkowy żywiec i heinek. Lec do kawy mieliśmy syropy, ja karmelowy, przyjaciel waniliowy, co podnosiło jej walory. Na białych meblach było wygodnie, ale mało przytulnie. **SMAKOSZ**

HOROSKOP

BARAN 21.III-20.IV

Energia pozyskana w tym miesiącu pomoże ci w pierwszych dniach roku 2016 zaplanować swoje działania. Wrodzony entuzjazm trzeba będzie uaktywnić.

BYK 21.IV-21V

Mocno stąpając po ziemi nie powinieneś martwić się o przyszły rok. Jeśli nawet coś nie będzie po twojej myśli poradzisz sobie.

BLIŹNIĘTA 22.V- 21.VI

Skuteczność w działaniu sprawi, że przygotowania do świąt będą tylko przyjemnością. Plany na następny rok konsultuj z rodziną.

RAK 22.VI- 22.VII

Wiadomo że nikt nie jest w stanie zawrócić cię z obranej drogi, ale czasami daj sobie pomóc. Święta spędzone w rodzinnym gronie naładują twoje akumulatory.

LEW 23.VII-22.VIII

Twoja pogoda ducha wpłynie kojąco na otoczenie. Będąc duszą towarzystwa zaskarbisz sobie nowe grono od-danych ci osób. Zacieśnij rodzinne kontakty.

PANNA 23.VIII- 22.IX

Duże poczucie rzeczywistości pomoże ci twardo stąpać po ziemi. Pielęgnuj przyjaźń i uczucia. W razie jakichkolwiek dolegliwości skonsultuj je z lekarzem.

WAGA 23.IX- 23.X

Nie powinnaś mieć żadnych problemów z rozwiązaniem ewentualnych konfliktów. W rodzinie postaraj się zdobyć zaufanie.

SKORPION 24.X-22.XI

Spojrzyj na świat z większym dystansem niż do tej pory dystansem. Pomyśl o tym co cię czeka w nadchodzącym roku.

STRZELEC 23.XI- 23.XII

Twoja szczerość, energia i bezpośredniość pomogą ci w pozyskaniu nowych przyjaciół. Rozsądne plany mają szansę się ziścić.

KOZIOROŻEC 24.XII-20.I

Dążenie do wyznaczonego celu nie jest ci obce. Dokładnie przemyślane plany okażą się strzałem w dziesiątkę.

WODNIK 21.I-20.II

Wszelkie decyzje podejmuj z rozwagą i bez nadmiernej egzaltacji. Możesz spodziewać się dawno niewidzianych osób.

RYBY 21.II-20.III

Czekają cię miłe chwile w gronie najbliższych, nie tylko podczas nadchodzących świąt. W dalszej kolejności zwróć uwagę na stan swoich finansów.

AKWARIUM

Tarczyc srebrzysty

Należy do rodziny kęszowatych. Pochodzi z północnej części Amazonii leżącej w Ameryce Południowej. Wielkość w warunkach naturalnych nie przekracza 8cm. Wygląd tych ryb jest dość charakterystyczny. Mają bowiem ciało bocznie silnie spłaszczone w kształcie rombu o zabarwieniu srebrzysto szarym. Grzbiet ryb posiada zielonkawobłękitny odcień nasilający się bliżej nasady płetwy grzbietowej. Tuż za pokrywami skrzelowymi występuje czarna plama, kilka mniejszych podobnych może występować również u nasady płetwy. Czasami widoczny jest ciągnący

Ctenobrycon spirulus

się od pokryw skrzelowych do ogona ciemnozielony pas. Samce są zwykle smuklejsze od samic co powoduje że rozróżnienie płci nie stanowi większego problemu. Tarczycy należą do ryb bardzo ruchliwych i sprawnych z żywieniem przemykają przed przednią szybą akwarium ciesząc oczy hodowcy. Należą też do gatunków stadnych i dlatego najlepiej czują się w większej grupie. Jeśli jest ich tylko kilka chowają się wśród roślinności unikając otwartych przestrzeni pozostając w bezruchu. Rozmnażanie tego gatunku nie powinno nastęrczać większych problemów, wystarczy zapewnić rybą odpowiedni zbiornik najlepiej 40-60l z rusztem zapewniającym ochronę przed tarlakami którem mogą pożreć ikry. Najlepsza dla nich jest woda dobrze odstana, o twardości od 7 do 15°n, pH 7 i 22-25°C ,ważne by była

ona świeża i odstana. W czasie tarła składają do 2000 sztuk ikry. Wylęg rozpoczyna się po około 30 godzinach a po kolejnych kilku dniach narybek zaczyna samodzielnie pływać. Ryby tego gatunku są wszystkożerne – tak więc dobór pokarmu zależy od upodobania akwarysty. Nie mniej pokarm żywy okresowo powinien być jednak podawany zwłaszcza w celu stymulacji tarła. Najlepiej skarmiać rybki dafnią, oczlikami, wazonkowcami, ohotką, tubifexem czy też szklarką. **M.W.**

SPOTKANIA Z MEDYCYNĄ

Grypa należy do chorób zakaźnych wywoływanych przez wirusy. Wirusy grypy ulegają częstym zmianom genetycznym (tzw. mutacje), co powoduje, że w okresie wiosna jesień tak dużo osób choruje na grype. Grypa ze względu na swoje powikłania dotyczące ważnych dla życia narządów może skończyć się nawet zgonem. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie oskrzeli, zapalenie płuc, zapalenie zatok, zapalenie ucha, zaostrenie już istniejących chorób np. chorób układu krążenia (niewydolność krążenia), chorób układu oddechowego (astma, przewlekłe zapalenie oskrzeli i inne). Do zakażenia może dojść pośrednio drogą kropelkową, wtedy gdy osoba zarażona w trakcie kaszlu bądź kichania rozpyła drobiny śliny i śluzu zawierające wirusy w bezpośrednim otoczeniu innych osób oraz poprzez kontakt bezpośredni to jest przez stykanie się z ciałem osoby zarażonej.

ne testy na grype A, między innymi (A/ H1N1) oraz B (np. clear test influenza) oraz wymazy z gardła. W profilaktyce ważne jest wdrożenie odpowiedniego postępowania, i tak w okresie epidemii powinniśmy unikać miejsc publicznych w celu ograniczenia ryzyka infekcji, zastosować wzmożone zalecenia higienicz-

koszt szczepienia ok. 20-30 zł stwarza możliwość zakupu we własnym zakresie. Do leków objawowych nie wymagających recepty w leczeniu grypy należy Gripex, Afubin, Ascalin Plus, Aspiryna, Cholinox, Coldrex, MaxGrip. Do leczenia pacjentów najbardziej narażonych na ryzyko poważnych chorób stosuje się leki antywirusowe. Obniżają one intensywność symptomów i zapobiegają rozprzestrzenianiu się wirusa w organizmie.

Aby leki zadziałały, muszą zostać podane pacjentom w ciągu 48 godzin od wystąpienia pierwszych objawów. Mimo złagodzenia symptomów grypy, leki nie eliminują zagrożenia zakażeniem od osób z infekcją. Wśród tego typu leków możemy wymienić Amantadynę – stosowaną do leczenia grypy typu A oraz inhibitory neuraminidazy (Zanamivir i Oseltamivir-Tmiflu) stanowiące nową grupę leków antywirusowych używanych do leczenia wirusów grypy typu A i E. **ESKULAP**

Znowu grypa

ne sprowadzające się do częstego mycia rąk, zakładania maseczek ochronnych (w trakcie trwania epidemii), poddawania się szczepienia ochronnym (szczepionki Vaxigrip, Fluairix, Bergivac, Influvac). Niestety w Polsce szczepionki przeciw grypie nie są refundowane nawet dla osób z grup wysokiego ryzyka powikłań grypowych. Niemniej relatywnie niski

Fraski Jana Sztaudyngera

Pożytki z rozumu
Na co rozum zda się ?
Aby o nim zapomnieć
w odpowiednim czasie.

Nic tak
Nic tak serca nie studzi,
Jak poznawanie ludzi.

Smutna wiedza
Wie to najlepiej sędziowska ława,
Wiele bezprawi w imieniu prawa.

Wybór
Jeśli już nie mam innego wyboru,
Wyberam drogę honoru.

Racja
Mówiła żaba do żaby:
„Zabić bociana trzeba by”,
Cóż z tego, że miały rację?
Bocian je zjadł na kolację.

I po co rzucać
I po co rzucać perły przed wieprze,
Pomyje dla nich o wiele lepsze.

KRZYŻÓWKA NR 12 z hasłem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
	22		4	26																										
8								9																						
10																														
13	14																													
20																														
24																														
26																														

Wesołych Świąt życzy

GARMOND PRESS

Poziomo: 1) ukazuje się raz na siedem dni, 5) zagryzły go myszy w Kruszewcu, 8) Kazimierz były trener reprezentacji, 9) tworzywa sztuczne, 10) małże morskic, 11) rodzaj szkockiej whisky, 13) jednostka pływająca, 16) Gabriel 1629-67 malarz holenderski, 20) Ryłski Aleksander (1928-83) pisarz, scenarzysta, reżyser, 23) pasożyt stonki ziemniaczanej, pluskwiak, 24) rodzaj pojazdu resorowanego (od roku 1531), 3) kryje dachy, 4) siana na polu, 5) codzienna lub hydrauliczna, 6) czcionka, druk wielkości 8 punktów, 7) z Megary gr. filozof założyciel szkoły megaryjskiej, 14) usztynnia, 15) państwo w zach. Afryce, stolica Lome, 17) teoria Boga, 18) dopełniacz od rzecz. pilot, 19) munsztuk, 21) honorowy tytuł szlachecki, 22) ośrodek Arian w Polsce z Akademią Rakowską, 23) dyskusia.

Rozwiązanie Krzyżówki nr 10 /201

Poziomo: 1) szarwark, 5) jarosz, 8) kuraki, 9) galareta, 10) pokrzywa, 11) amiant, 13) Kranj, 16) Spira, 20) bukłak, 23) drukarka, 24) dziwołag, 25) pensja, 26) akacje, 27) szmaragd.

Pionowo: 1) szkapa, 2) atrakcja, 3) wykazy, 4) kogga, 5) Jolka, 6) rurki, 7) sztandar, 12) mors, 14) racuszek, 15) juka, 17) impreja, 18) ukleja, 19) zakard, 21) Łowic, 22) kolce, 23) Dygas.

HASŁO: ZDROWIEJ JESZ – ZDROWIEJ ŻYJESZ
Nagrodę ufundowaną przez **Hurtownię Żywności Ekologicznej i Konwencyjnej „PRIMUS”** otrzymuje **Halina Żalaska z Warszawy.**

MIESIĘCZNIK WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPOŻYWCÓW. Adres redakcji: 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 53, tel. 827-92-41 wew. 227, fax 828-80-31. Redaktor naczelny – DARIUSZ GIERYCZ. Stali współpracownicy: Kazimierz Bendkowski, Monika Bobke, Danuta Bogucka, Irena Chojnowska, Marek Goliszewski, Elżbieta Jędrzych, Jolanta Jędrzejewska, Marianna Nikliborc, Jerzy Wojciewski, Jarosław Żukowicz. **PRENUMERATA ROCZNA dostępna tylko za pośrednictwem redakcji. Cena 54 zł (plus VAT). Adres e-mail: spolemowiec@wss.spolem.org.pl** WYDAWCA: „Spolem” Warszawska Spółdzielnia Spożyców Śródmieście 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 53. DRUK: CUW, 02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71. **ISSN 1231-2967**